NU ÄVEN I DOMSTEN & HITTARP

VINTERN 2012

Kullaliv

MÄNNISKOR, MAT & MILJÖ PÅ KULLAHALVÖN

HÖGANÄS MICK JAGGER

MAGISKA MAGASIN 36

MILJÖKRAFT

MAX WALTER SVANBERG

MERRY CHRISTMAS

Vinnare:

Svenska Publishing-Priset 2012

Du behöver inte leta...

...i Höganäs finns allt du behöver nära dig,
trevliga små affärer och Höganäs magnifika saluhall i city,
mysiga gårdsbutiker med äkta matglädje på landsbygden
och Höganäs Design Outlet för dig som är sugen på en
riktigt givande shoppingupplevelse.

Handla hos oss för en mer
attraktiv stad, ett levande centrum
och en intressant mötesplats.

HÖGANÄS - VÄL VÄRT ATT INVESTERA I • WWW.HOGANAS.SE

HÖGANÄS
KOMMUN

Kullaliv

ADRESS
Bruksgatan 7
263 39 Höganäs
kullaliv.se
E-post: info@kullaliv.se

REDAKTION
Joshua Alvarez, Li Fernstedt, Liselotte Fritz, Jens Johansson, Lars Owesson, Susanne Ravani, Peter Wikberg.

WEBSIDA
www.kullaliv.se

ANNONSER
jens@kullaliv.se
070-382 61 63

MEDVERKANDE FOTOGRAFER
Lars Owesson, Li Fernstedt, Bertil Hagberg, Martin Bogren, Amina Manzoor, Johan Peyron.

MEDVERKANDE SKRIBENTER
Liselotte Fritz, Erik Magnusson, Karl Johan Nilsson, Susanne Ravani, Peter Wikberg.

GRAFISK FORMGIVNING & PRODUKTION
Sven Eighteen

TRYCK
Trydells Tryckeri, Laholm

PAPPER
Amber Graphic från Artic Paper, FSC-märkt.

Kullaliv ges ut av Kullaliv AB och delas ut till samtliga 11 500 hushåll i Höganäs kommun, samt till cirka 800 hushåll i Domsten och Hittarp. Magasinet finns även på kaféer, gårdsbutiker, museer, gallerier, restauranger, hotell och B&B i Kullabygden, samt på turistbyråer runt om i Skåne och på utvalda platser i Malmö, Stockholm och Köpenhamn.

MILJÖMÄRKT
341 091

Lyx & långkål

DET LYXIGASTE med att ge ut ett magasin är att man kan välja vilka människor och företeelser man vill lyfta fram. Och gör man en tidning om Kullahalvön behöver man aldrig sakna ämnen eller uppslag, de strömmar emot en dagligen.

I detta nummer av Kullaliv tar vi tempen på miljöengagemanget i bygden. I Buskeröd utanför Viken träffar vi Hans Arvid Mattsson, en renässansmänniska som tycker det är självklart att installera solceller, vindkraft och ekologiskt avloppssystem. Carin Jönsson på Sans & Balans berättar varför hon valde att bygga sin nya träningsstudio i passivhusteknik. Vi har också tittat på kommunens olika miljösatsningar och träffat Höganäs första miljöstrateg Annica Owesson. Dessutom berättar vi om på miljöförvandlingen på Höganäs AB.

Miljön är förstås en viktig förklaring till varför Magasin 36 har blivit en succé. Vi har fått en pratstund med kreatörerna inne i de unika lokalerna på Bruksgatan, där Höganäsbolaget lerkärlsfabrik startade sin verksamhet på 1830-talet.

Som vanligt lyfter vi fram en speciell person i Kullalivs porträtt. Den här gången möter du Lars Göte Nilsson, rocksångare, researrangör och fågelskådare, som berättar att han behöver både stök och stillhet för att må bra.

Och eftersom det snart lackar mot jul har Susanne Ravani och Li Fernstedt dukat upp ett inspirerande och läckert julbord fyllt med långkål, vintersallad och det oumbärliga limpebrödet.

Kullalivs redaktion önskar er alla en riktigt God jul och Gott nytt år med mycket samvaro och läsning.

Liselotte Fritz
Redaktör

Julbak (pepparkakor) med ”tant Sonja” (i mitten längst bak) framför henne t v Karin Wiklund och till höger Lisbeth Hansen.

Husmodersföreningens julfest i Tivolisalen. Sagorna berättas av fröken Hjördis Eriksson, senare fru Garvell.

Kullaliv har letat julbilder i Höganäs kommuns bildarkiv och föll extra mycket för dessa två bilder tagna med trettio års mellanrum – 1931 och 1961. Bilden med sagoberättaren och de utklädda barnen är tagen i Tivolisalen, Tivolihuset. På den övre bilden bakas det pepparkakor på Kocks Konditori som öppnade 1908 på Storgatan 65 B mitt emot Arnbergs korsettfabrik.

Innehåll

7
Kullakultur
Marcus Nobréus har gjort en kortfilm, Keramiskt Center dukar upp för julmarknad och surrealisten Max Walter Svanberg är tillbaka på Höganäs museum.

26
Miljökraft i Kullabygden
Kullaliv ger sig ut på spaning efter miljöengagemanget i bygden. Vi kollar skilda miljöfenomen, och möter klimatsmarta nybyggare.

56
Kullalivs bästa jul
När mörkret är som djupast dukar vi upp till julfest med glittrande kulor och tända ljus. Vi minns barndomens dofter och bjuder på våra bästa recept.

70
Ett levande centrum
Kullaliv tar pulsen på Höganäs centrumhandel. Monica Oldsberg, ordförande i Höganäs City har en enorm framtidstro och myser åt öppettiderna före jul.

82
Kullalivs krönika
I sin krönika om Den Sagolika Kullabygden skriver författaren Karl Johan Nilsson om vackra människor, en fastkedjad apa och regnet som piskar ner.

16
Höganäs Jagger
Rocksångare, researrangör och fågelskådare – Lars Göte Nilsson vägrar välja och behöver både stök och stillhet för att må bra.

46
Magasin 36
Höganäs lockar som aldrig förr och det är i Saltglaserats gamla lokal allt händer. Vi möter entreprenörerna som skapar bygdens nya design- och matcentrum.

64
Här har vi det ljuvfeligt!
Boken av Erik Magnusson och Frederic Täckström har blivit en succé. Vi publicerar ett utdrag om Villa Storhallen som låg i Mölle.

76
Kalendariet
Julspel, julsalong, julmarknader, luciakonserter och adventsvandring. I kalendariet handlar det förstås mycket om jul, ljus och musik.

Julklappsbutiken!

PER BORUP DESIGN ▼
Sveriges största sortiment
0,76 ct twvs, vitguldlås 54.150:-
Valfritt pärlcollie ingår.

MAGIC ▼
Armband 2,42 ct wvs, 18k vitguld 53.000:-

TISENTO ▼
Halsband 1.498:-
Örhänge 1.598:-

LAPPONIA WINTERPEARL ▼
Ring 1.890:-
Örhänge 1.530:-

MAGIC ▼
Ring 1,0 ct wvs, 18 ct vitguld 28.995:-

SOLITÄR RING ▼
0,30 ct wpi, 18k vitguld - **Nu 6.995:-**

VI TAR EMOT HÖGANÄS EURO -
Handla för minst 20 Höganäs Euro
få present på köpet, värde 69:-.
Gäller t o m julafton 2012

Öppet alla dagar fram till jul!

VI ERBJUDER LIMOUSINESERVICE TILL JULFESTEN!
Boka på limohelsingborg.se eller 0735-93 92 84

Handla även i vår Webshop:
www.guldshop.com
Fri frakt och gravyr.

042-34 06 23
Storgatan 62 | Höganäs

Guldshop
The House of design

Guldshop, en unik butik i Sverige med fyra guldsmeder som tillverkar och omarbetar unika smycken och ringar. Vi har de flesta smyckesmärkena i Skandinavien och troligen Sveriges största sortiment.

Njut av amaryllis i första advent

Sylvia Wihlborg i Möllehässle och Laila Olofsson i Skogvaktarbostället lockar många besökare till sina trädgårdar under Trädgårdsrundan. Till första advent har de fyllt Sylvias växthus med julblomman framför andra – amaryllis – och håller öppet hela helgen.

– Jag har blivit mycket inspirerad av Sveriges största amaryllisodlare Dannevik Nygaard som numera har sin odling i Varalöv. Han har många sorter och vi har tagit in ett tiotal av dem som vi kommer att ha till försäljning under helgen, berättar Sylvia Wihlborg.

I växthuset blir det också kaffe- och glöggservering och mycket julstämning.

Fornåkersvägen 36, Möllehässle, öppet 1–2 december kl 10–18.

foto: flickr.com/photos/calliope/9320364 3

Juljazz på Bibblan

Höganäs kommuns kulturpristagare 2012 – jazzsångerskan Anna Pauline Andersson – kommer till Höganäs och ger en jazzkonsert i julens tecken. Med sig har hon gitarristen Elias Källvik och saxofonisten Tomas Trulsson.

Anna Pauline Andersson är uppvuxen i Lerberget i en musikerfamilj och har bland annat studerat musik i Köpenhamn och vid Malmö Musikhögskola. Hon har uppträtt med artister som Peps Persson, Jesper Thilo, Gunhild Carling, Jazzin' Jacks, Victoria Tolstoy, Nils Landgren, Carli Tornehave och Titti Sjöblom.

"När det lider mot jul igen" Musikcafé 6 december kl 19 på Café Amanda, Höganäs Bibliotek.

Danska viser i Tivolihuset

Benny Andersen är en av Danmarks mest kända författare, poeter och kompositörer. Hans "Svantes viser" gavs ut 1972 och blev en jättesuccé i grannlandet. På 70-talet översatte Cornelis Vreeswijk visorna, men spelade aldrig in dem på skiva.

Skådespelaren och regissören Leif Gellerfalk vill lyfta fram den danske författaren – nästan helt okänd i Sverige – ur skuggorna och har gjort en scenföreställning av boken.

Pjäsen handlar om svensken Svante som kom bort från sina skånska föräldrar på en färja mellan Malmö och Köpenhamn och så småningom hamnade i en förortslägenhet i Köpenhamn.

Rollen som Svante görs av Peter Harryson.

Tivolihuset 24 januari klockan 19.

MAGISK MAGI MED CLOWNEN CITO

Albin Ganovic har gjort succé med sin varitéföreställning Cabaret Candy Club som dragit fullsatta salonger på Dunkers kulturhus och gästade Höganäs i sommar. Förutom att vara skådespelare, regissör och producent uppträder han också som Clownen Cito. Varje år gör han hundratals föreställningar som uppskattas av både stora och små barn.

Den 15 december kommer han till Kullabygden. Det blir cirkuskonster, magi och massor med bus. Från 3 år.

Vikens bibliotek, 15 december, klockan 11, förköp på biblioteket

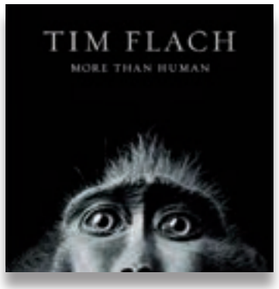

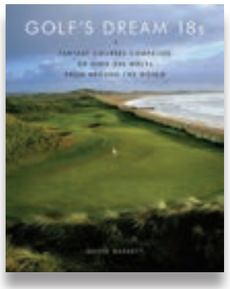

Och vi slår mer än gärna in paket.

Bygdens snyggaste?

Lika bra att komma hit på en gång och när du ändå är här, passar du naturligtvis på att lösa *alla* dina julklappsbekymmer – vi har 3 000 titlar i lager och ett uppdaterat sortiment av pappers- och kontorsvaror.

Och öppet alla dagar fram till jul, så klart. Och det där med att vi älskar att slå in paket, visste du säkert redan. Hjärtligt välkommen!

HÖGANÄS Bokhandel & CAPPUCCINO

Köpmansgatan 13. Höganäs.
Tel 042-34 01 97. **Och öppet ALLA dagar fram till jul!**

Idétorka?

1. **Ge bort ett medlemskap i vår läsecirkel.** Fantastiska lånevillkor, endast 389:-...
2. **...eller en riktig klassiker-penna som inte får fötter.** Till författandet av kommande julars önskelistor! Finns i klatschiga färger.

foto: Lars Owesson

Julmarknad på Keramiskt Center

Konsthantverkaren Jakob Robertssons utställning med keramiska skulpturer har lockat många besökare till Keramiskt Center i höst. Satsningen på kursverksamhet för barn och vuxna i den keramiska verkstan har också varit lyckosam, berättar platschef Anna Malin Tibe.

– Det är härligt att se barnens glädje när de drejar. Kursen för vuxna blev fulltecknad på en vecka. Det enda som inte riktigt har lyft är barnvagnsverkstan. Men vi fortsätter att erbjuda den.

I december blir det julstämning på Keramiskt Center med marknadsstånd och försäljning av nordvästskånsk keramik. Några av keramikerna kommer själva finnas på plats. Efter nyår öppnar en ny utställning med fokus på industrikeramik.

– Många har efterfrågat det och det känns helt naturligt i vår strävan efter en stor bredd. Vi vill lyfta fram brukskeramiken och konsthantverket, det historiska och det moderna, men också den industriella traditionen.

Programmet för 2013 är snart spikat. Förutom nya utställningar planeras också för en mindre butik, att bredda utbudet av föreläsningar och utveckla verkstan.

– Vi vill vara ett levande center för keramik med aktuella utställningar som väcker känslor. Men vi vill också blicka utåt – nationellt och internationellt – och hoppas i framtiden kunna samarbeta med liknande institutioner utomlands.

–Liselotte Fritz

A Moment in Time – keramisk skulptur av Jakob Robertsson pågår till den 30 december. Öppettider i december: ons–fre 12–18, lör–sön 11–16.

Stark dramatik i ny skånsk kortfilm

En lånad villa i Svanshall. Ett entusiastiskt team och en obefintlig budget. Marcus Nobréus har spelat in kortfilmen *Det fjärde ljuset*.

En kvinna sitter på en stol i ett rum. Framför henne ligger en hoprullad matta. I mattan ligger en man tejpad till händer och fötter.

– Filmen börjar starkt. Det måste vara lite ”edgy”, säger Marcus Nobréus.

För de flesta är han känd som mannen bakom Kullabondens marknad vid Sundstorget. Men intresset för manusskrivande, teater och film har funnits länge i hans liv. Efter tolv år i Kalifornien där han som många andra hade ambitionen att arbeta i Hollywood har han spelat in sin första kortfilm i Kullabygden.

– Det är mina egna upplevelser av en relation som gick sönder. Det kraschade hårt och jag funderade på hur jag skulle få henne att höra mig – höra vad jag hade att säga. Våra ”egon” och vår ilska ställer sig ofta emellan och fast man egentligen älskar varandra kan man inte leva tillsammans. Hur gör man för att öppna upp och nå djupare?

Musikal- och manusförfattaren Jan-Erik Sääf, som Marcus träffade i teatersammanhang, var ett viktigt bollplank i manusarbetet. Filmaren Robert Lillhonga blev entusiastisk när han läste manuset och gick in som medproducent. Marcus lyckades få ihop ett inspelningsteam och engagera skådespelarna Saskia Husberg och Victor Nyström. Han fick också låna en villa vid havet där de kunde spela in filmen en intensiv helg i början av oktober.

– Jag väljer projekt efter vad jag själv går igång på. Marcus var full av lust när han berättade om sitt manus. Det var en historia jag själv kunde relatera till och blev intresserad av att berätta, säger Saskia Husberg, som till vardags arbetar på Regionteatern Blekinge Kronoberg i Växjö.

Saskia Husberg och Victor Nyström spelar ett dysfunktionellt par i kortfilmen *Det fjärde ljuset*.

Hon beskriver inspelningen som mycket intensiv med tidiga morgnar för att fånga det viktiga ljuset och högt tempo ända in på natten.

– Jag har aldrig arbetat med en regissör som skrivit manus och dessutom själv upplevt det vi skulle gestalta. Det gjorde inspelningen mycket speciell.

Marcus lägger just nu sista handen vid klippningen och hoppas att *Det fjärde ljuset* ska bli antagen till Göteborgs Filmfestival i januari.

– Man måste vara sann mot sin egen inre upplevelse och våga lita på sin vision. Blir slutresultatet inte som jag tänkt mig har jag ingen att skylla på.

–Liselotte Fritz

Mölle får sin egen deckare

Några frågor till Åke Högman journalist, musiker och kommunikationsstrateg som just nu lägger sista handen vid sin deckarroman – *Mord i Mölle.*

Foto: Martin Bogren

Hur fick du idén att skriva en deckare som utspelar sig i Mölle?

– Jag har bott till och från i Kullabygden – i Arild och Mölle – sen jag var liten. En sommarkväll för en del år sedan bodde jag på ett Bed & Breakfast i Arild. Fönstren stod öppna ut mot Kullaberg, det fladdrade i gardinen. Det låter kanske konstigt men plötsligt hörde jag ”mördarens” röst i mitt huvud och handlingen i boken började spelas upp i mitt inre. Efter det gjorde jag plats för det fria skrivandet i mitt liv.

Har du gjort mycket research?

– Jag bestämde mig i princip för att inte göra någon research eftersom den kan stå i vägen för själva skrivandet och upptäckte att jag kom långt med min fantasi. Under en period ville jag ha en parallellhandling i boken som utspelade sig i Mölle för hundra år sen. Då satt jag mycket på Kungliga Biblioteket i Stockholm och läste Badgästtidningen som gavs ut 1911–14. Det var jätterolig läsning. De skrev om händelser i trakten, vilka badgäster som var på besök men också om hemskheter – mord och rån.

Bokmarknaden översvämmas av deckare. Finns det plats för en till?

– Marie Jungstedt har mutat in Gotland, Camilla Läckberg Västkusten, Björn Hellberg Laholm. Så fina orter som Arild och Mölle ska självklart också ha en deckare. För de turister som besöker Kullabygden hoppas jag att boken kan vara ett sätt att ta med sig en bit av bygden hem.

SAGAS BÄSTA FILMHÖST PÅ TIO ÅR

Bondpremiär, fransk succékomedi, Palmedokumentär och kritikerrosade *Äta, Sova, Dö.* Bosse Svensson på Sagabiografen har upplevt sin bästa oktober publikmässigt sedan 2002.

– På *Äta, Sova, Dö* hade vi de bästa publiksiffrorna i hela landet. På den franska *En oväntad vänskap* hade vi upp till hundra besökare per föreställning. Det är roligt, inte minst för att distributörerna hör av sig och vill att vi ska visa deras filmer, säger Bosse Svensson.

Han berättar att de höga publiksiffrorna är resultatet av en medveten strategi att satsa på en något mer mogen publik och välja bort ungdomsfilmerna.

– Hade vi haft fler salonger hade utbudet kunnat bli större och även ungdomsfilmer få plats. Vi är ju faktiskt de enda som erbjuder underhållning i Höganäs så gott som varje kväll året runt! På somrarna hade vi definitivt behövt en extra salong. Turisterna är mer kräsna och vill ha ett större filmutbud och då har vi en stor ungdomspublik också.

Bosse laddar nu för en riktigt bra filmjul på Saga med Ang Lees storslagna familjeäventyr *Berättelsen om Pi.* Och Sagan om Ringen-figurerna dyker upp i en egen film *Hobbit: En oväntad resa.* Den som gillar svenska komedier kan se fram emot både *Sune i Grekland – All inclusive* och Ulf Malmros nya film *Mammas pojkar.* Dessutom dyker den tecknade klassikern *Hitta Nemo* upp. Nu i 3D.

Foto: Fox Movies

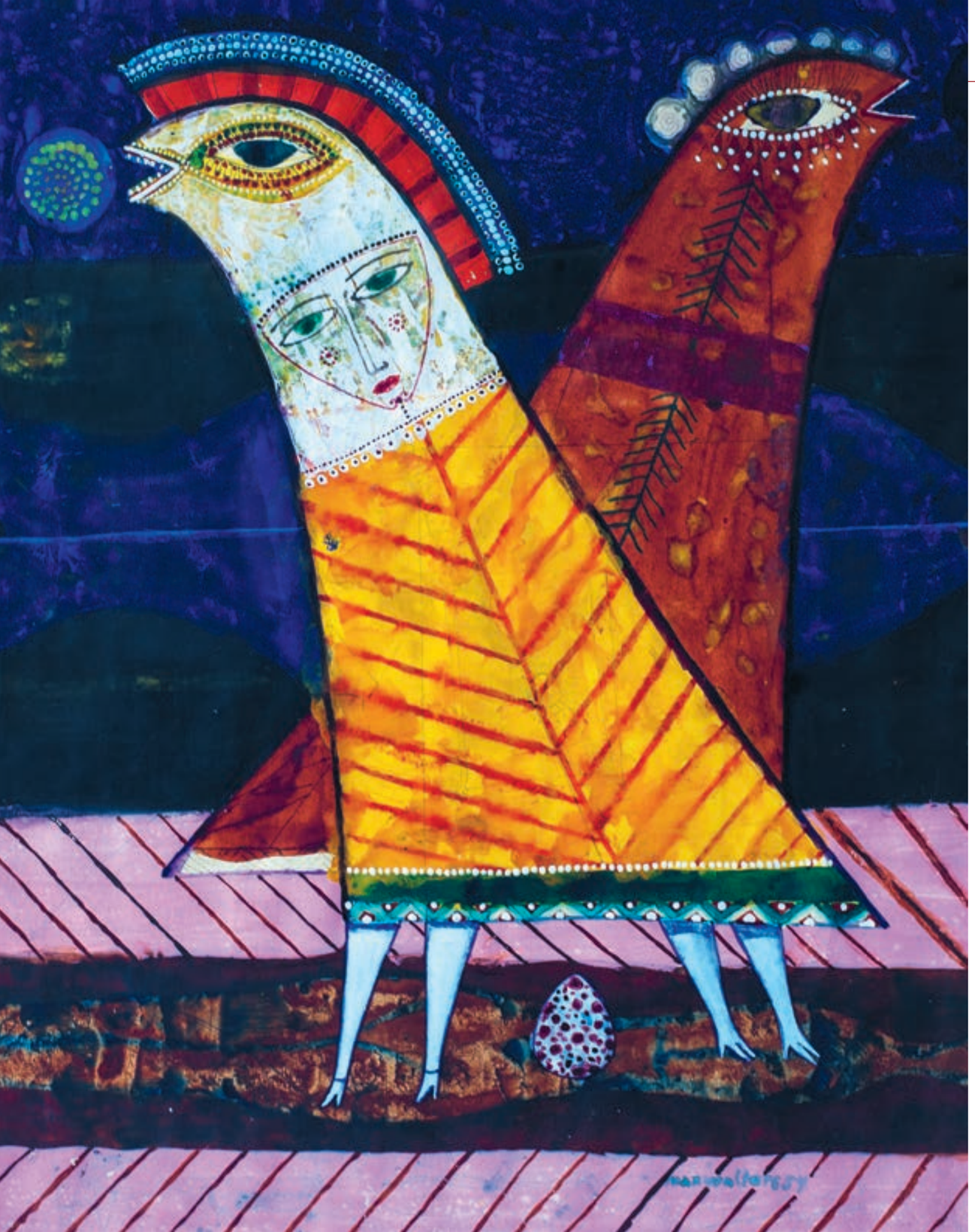

Färgstark surrealist

Max Walter Svanberg var en av de stora särlingarna i den svenska surrealismens historia. 1957 ställdes hans målningar ut på Höganäs museum. Nu är han tillbaka.

”Alla konstälskare – och varför inte konsthatare också – har anledning att från och med söndag söka sig till Höganäs museums lokaler för tillfälliga utställningar. Malmömålaren Max Walter Svanberg visar här sitt imaginistiska måleri, en nyhet för våra breddgrader. Om en och annan besökare skulle bli smått chockerad så må det vara förståeligt.”

Så uttryckte sig en journalist i tidningen Nyheterna när Max Walter Svanbergs måleri ställdes ut för nästan exakt femtiofem år sedan på Höganäs Museum.

– Max Walters konst väckte starka känslor. Folk uppfattade hans måleri som väldigt erotiskt och sådant skulle man inte visa. Många som såg hans konst blev rent ut sagt upprörda, berättar Solbritt Lindfors Lång, som varit medlem i Max Walter Svanberg Sällskapet sedan det grundades 1972 och nu är dess ordförande.

Själv blev hon inte imponerad av Svanbergs konst till en början, men ändrade sig när hon mötte konstnären.

– När jag hörde honom berätta om och förklara sin konst blev jag fascinerad. Han var en fantastisk kolorist och hade en mycket öm och fin relation med sin fru Gunni som han ofta porträtterade. Det blev jag mycket tagen av.

Max Walter Svanberg föddes i Malmö 1912 och studerade vid Skånska målarskolan och Otte Skölds målarskola. Trettio år gammal blev han medlem i den surrealistiska avantgardegruppen *Minotaur* och några år senare en av fem konstnärer som kallade sig för imaginister. Begreppet slog igenom när Svanberg tillsammans med C.O. Hultén ställde ut på *God konst* i Göteborg. Konstkritikerna var lyriska och lyfte fram Svanbergs inspiration från den orientaliska föreställningsvärlden och hans släktskap med konstnärer som Marc Chagall och Endre Nemes.

I början av 1950-talet medverkade han som enda nordiska konstnär i en internationell utställning av europeisk konst i Tokyo. När gruppen Imaginisterna ställde ut i Paris fastnade ”surrealisthövdingen” André Breton för Svanbergs konst och publicerade 1954 en hyllning till honom i surrealisternas tidskrift *Medium*. Max Walter Svanbergs världsrykte var grundlagt och idag säljs hans verk för höga belopp på auktionshus som Bukowskis.

För att fira hundraårsjubileet av konstnärens födelse har Svanberg Sällskapet skapat en minnesutställning med ett urval av hans verk som under året har visats i Värnamo, Laholm och Malmö. Nu har turen kommit till Höganäs museum.

– Vi kommer att visa cirka 25 verk. Det är extra roligt att barn eller barnbarn till personer som köpte konst av Max Walter på Höganäs museum 1957 har hört av sig och lånar ut tavlor till den här utställningen, säger Solbritt Lindfors Lång.

Jubileumsutställningen pågår fram till den 30 december.

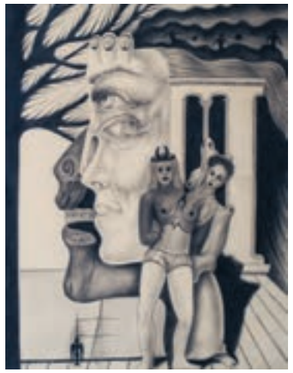

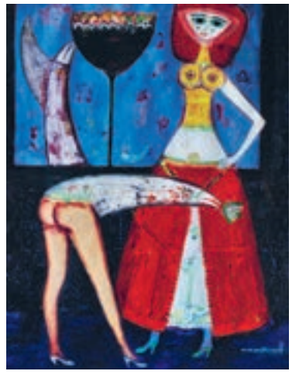

Från vänster: *Fågelmorgon, Bevingad vision, Leendets förvandling, Imaginärt möte.*

Höganäs egen Mick Jagger

Alla som dansat sig svettiga till Stenen Kryper vet att sångaren Lars Göte Nilsson har ovanligt stark scennärvaro och en utstrålning som lätt kan jämföras med stjärnor långt från Höganäs. Men själv trivs han lika bra ensam i skogen, med kikaren om halsen och fågelkvitter i öronen.

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LARS OWESSON

Hemma på gården i Smedstorp utanför Nyhamnsläge är det inte mycket som skvallrar om Lars Götes två stora intressen i livet – musik och fåglar. Men bandet Stenen Kryper bildades redan 1969 och fågelintresset väcktes en snöig och kall vinterdag för femtio år sedan.

– Jag och en kompis var i Jordbodalen i Helsingborg när vi plötsligt upptäckte några stora klumpar i ett träd. Efter en stund såg vi att det var tjugonio ugglor som hade dragit ihop sig i klungor för att skydda sig mot kylan. När vi kom hem kollade vi i en fågelbok och förstod att vi hade sett hornugglor.

Efter den upplevelsen bildade Lars Göte och två andra killar OFF, Ornitologiska Föreningen Falken. Men de gömde kikarna väl innanför jackorna när de cyklade iväg för att kolla på fåglar.

– På den tiden var det inte så coolt att skåda fågel, men jag släppte aldrig intresset. Jag var ofta i Gråläge hos mina morföräldrar och när jag och morfar gick ”kaninrundan” med hunden, brukade jag ta med mig kikaren. Och en sommar bodde jag och en kompis på fågelstationen i Falsterbo några veckor för att hjälpa till med ringmärkningen.

Om fågelskådning inte stod högt på tonårslistan över häftiga saker att göra, var det naturligtvis något helt annat med rock’n’roll. När Beatles kom gjorde Lars Göte och kompisen Björn ett mindre lyckat försök att bygga egna gitarrer, men startade i alla fall ett band ihop. Några år tidigare var Lars Göte på en av sina första konserter – Cornelis Vreeswijk på idrottsplatsen Harlyckan i Helsingborg. Han är fjorton år och vill ha en autograf av artisten.

– Trots att jag var rätt blyg på den tiden, gick jag bakom scenen efter spelningen. Där var fullt av folk och logen var en arbetarbarack som stod med dörren öppen. På något sätt hamnade jag på fel sida när vakten skulle stänga och var plötsligt inne i logen, ensam med Cornelis. Han frågade vad jag ville och jag lyckades få fram att jag ville ha hans autograf.

Cornelis tog fram ett kort som han signerade och sedan dess har Vreeswijk varit närvarande

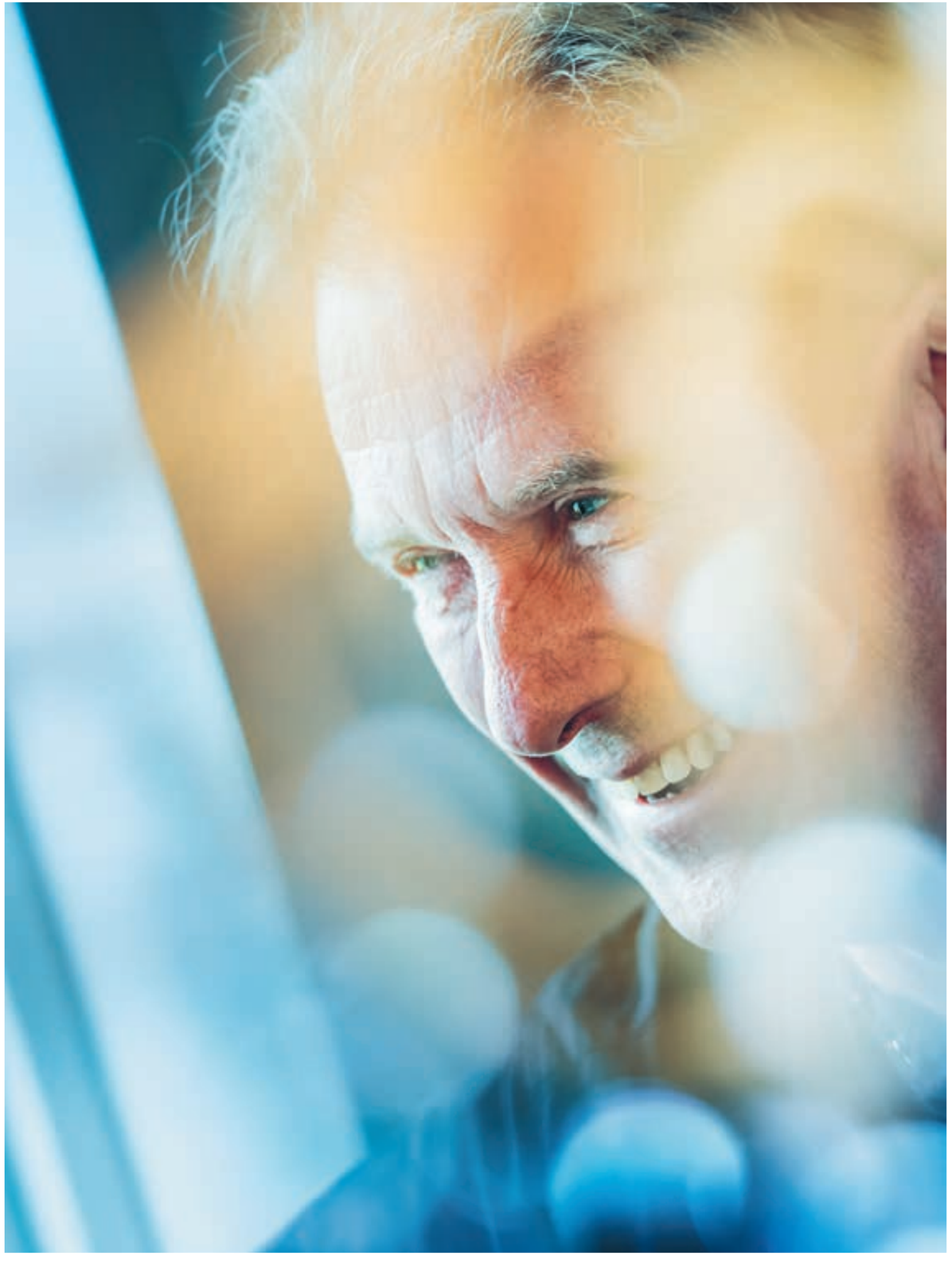

Jag kan helt enkelt inte göra på något annat sätt och om folk sen tycker att jag påminner om Mick Jagger, så är det inget jag tänker på och absolut inget jag försökt öva in.

i Lars Götes liv. Men det var först för ett drygt år sedan bandet Märk Väl gjorde sin första spelning och sedan dess är det inte längre bara Stones-låtar på Lars Götes repertoar.

– Jag kände att jag ville göra något annat än Stenen Kryper och att jag måste kunna göra mer än det. Vreeswijks musik har jag lyssnat på sen jag var ung. När jag och Björn bestämde oss för att börja repa några av hans låtar kändes det bara så jäkla rätt.

Men den musik man framför allt förknippar Lars Göte med är Rolling Stones. När Stenen Kryper efter några års tystnad började spela ihop igen i mitten av 90-talet, bestämde de sig snabbt för att släppa både egna låtar och den sedvanliga cover-blandningen. Nu är det uteslutande de engelska rockikonerna som gäller.

– Det var inte kul att köra med en massa olika covers längre och Stones-låtarna är helt enkelt förbaskat roliga att spela. De har både drag och smärta, det är ballader, mycket tung blues och riktig rock – de innehåller allt och det känns i hela kroppen, framför allt när vi står på scen.

Och när Lars Göte sjunger Sympathy for the Devil eller Brown Sugar är det lika svårt för honom att vara still, som det är för publiken på golvet.

– Ibland kan jag känna att det kanske blir för mycket, att jag bara borde stå stilla och sjunga, men det har aldrig funkat. Jag kan helt enkelt inte göra på något annat sätt och om folk sen tycker att jag påminner om Mick Jagger, så är det inget jag tänker på och absolut inget jag försökt öva in.

Stenen Kryper har gjort flera hundra spelningar tillsammans, bland annat på Malmö-festivalen i somras, en konsert som bandades och några av låtarna därifrån kommer att läggas ut på nätet framöver. De får ofta förfrågningar även från stora fester och behöver inte jaga spelningar längre. Men Lars Göte skulle gärna renodla konceptet ännu mer.

– Vi gör ju inga exakta kopior av Stones låtar och spelar dem inte ton för ton. Stenen försöker göra en egen grej, vi lägger vår egen känsla i musiken och jag tror att vi skulle kunna göra ännu mer show av spelningarna. Vara mer konsekventa, tänka mer på klädsel och utformning och göra riktiga konceptkonserter och inte bara klubbspelningar.

Men flera av medlemmarna i bandet har vanliga jobb vid sidan av musiken och en helhjärtad satsning på Stenen Kryper skulle ta mycket tid. Och Lars Göte själv är knappast sysslolös mellan repetitioner och spelningar.

FÖR TRE ÅR SEDAN sålde han sitt företag Mediagården, ett tryckeri han haft i Höganäs sen 1985 och redan före det arrangerade han sin första fågelskådar-resa. Idag driver han Birdwave, en butik och resebyrå med inriktning på natur och fåglar. I sommar arrangerar han för första gången en resa till Armenien och då kommer även kultur och historia spela en stor roll.

– Det jag framför allt gillar är att sätta ihop en bra resa och sen få respons från dem som var med. Jag åker alltid iväg och rekar innan jag bestämmer mig för ett nytt resmål och mycket hänger på samarbetet med duktiga guider på plats.

För Lars Göte är själva naturupplevelsen lika viktig som att upptäcka ovanliga fåglar och han har även märkt ett växande intresse för kultur.

– Alla delar av resan hänger ihop och jag jobbar mycket med att hitta rätt boende och bestämma utflykter som verkligen tillför något.

Tidigare i höstas ledde han en resa till Portugal och förutom fågelskådning på land, innehöll programmet även båtturer på Atlanten. De såg mycket sjöfågel på nära håll och Lars Göte själv fick ytterligare ett kryss på sin Europalista.

– Jag fick se en rüppelgam för första gången och det var riktigt kul. I vanliga fall häckar de bara söder om Sahara och nu är jag nog uppe i runt 520 arter i Europa.

Fågelskådning 2012 är något helt annat än det var 1962. Idag har flera tusen svenskar larm i telefonen, som piper så fort en ovanlig art skådats någonstans i landet. Många är med i Club 300 och samlar kryss på sin egen lista över Sveriges 502 dokumenterade fågelarter. Och när draget går samlas skådarna snabbt för att få en glimt av en sällsynt sångare eller trast.

För Lars Göte står havsfåglar högt på listan över favoriter och han är ofta uppe på Kullaberg när en hård västan tvingar liror och stormfåglar in mot land. Vid två tillfällen har svartbrynad albatross skådats i Sverige och första gången vid Hovs Hallar var Lars Göte med.

– För mig symboliserar albatrossen frihet, de gör som de vill och kan glidflyga på ett sätt som sparar oerhört mycket energi. Sina första fem år lever de ute till havs, innan de för första gången återvänder till sin ö för att häcka. Det var väldigt speciellt att få se den här i Skåne och det var säkert tusen skådare på plats.

Samtidigt pågick ett utomhusbröllop på den klippiga kusten nedanför Hov på Bjärehalvön och efter ett tag började bröllopsgästerna och fågelskådarna prata med varandra.

– Det finns ofta en historia att berätta efter en skådning, det händer alltid något när så många människor samlas. Det är lätt att lära känna varandra, trots att vi bara ses när larmet går och man drar iväg med tubkikaren.

Även Lars Göte har upptäckt en art som aldrig tidigare hade skådats i Sverige, men det vara före internet och mobillarm.

– Den 27 april 1988 fick jag syn på en eremitskogstrast hemma i trädgården i Lerberget, där jag bodde då. Jag skulle visa min son småfåglarna ute på altanen när en ovanlig trast plötsligt stod på gräsmattan. Innan det blev mörkt och den försvann lyckades jag ringa en handfull andra skådare som också hann se den.

För Lars Göte hänger fåglar och musik ihop, de är två sidor av livet som han har lika stort behov av.

– Fågelsång är musik för mig och jag tror det är lättare att lära sig känna igen olika fågelläten om man är musikalisk. Jag gillar stöket med spelningarna och älskar stillheten i skogen. För mig är livet ingen rak linje, jag måste blanda kickarna med lugnet för att må bra.

Men lika mycket som han behöver sina två stora intressen i livet, lika glad är han över att ha släppt tryckeribranschen som han var en del av i nästan trettio år. Hans pappa var tryckare och själv började han som lärling vid tryckpressen efter lumpen, utbildade sig till offsetmontör och jobbade flera år på en reprofirma, innan han startade eget 1985.

– Jag har inte ångrat en sekund att jag sålde företaget. Det är underbart att slippa pressen det innebar att hela tiden försöka hålla jämna steg med den raketsnabba tekniska utvecklingen i branschen. Till sist hamnar man i en återvändsgränd med dyra investeringar som blir omoderna på bara några år. Det var verkligen en sten som föll från hjärtat när jag sålde.

Men en bra sak kom ändå ur tryckeriet – Tin Josefsdotter.

– Hon kom in en dag 2007 och ville ha visitkort, jag såg hennes ögon och kunde inte släppa tanken på henne. Det tog några månader, men sen flyttade vi ihop i Helsingborg och något år senare köpte vi gården här ute. I höstas fick hon jobb i Kristianstad, så nu pendlar vi fram och tillbaka och tar en vecka i taget.

När Lars Göte var barn och tonåring var mormor Hildeborgs och morfar Gotthards gård i Gråläge som ett andra hem för honom. Morfar hade inget vanligt jobb, han var både skrot- och fiskhandlare, drev ett rökeri hemma på gårdsplanen och klippte folk i köket. När han och Lars Göte skulle gå på cirkus drogs plånboken full av fiskfjäll upp ur bakfickan, morfar bläddrade bland hundralapparna och sade att ”det ska vi nog kunna ordna”. En annan gång fick den trettonårige pojken själv köra hem bilen efter fiskerundan, eftersom Gotthard skadat foten och inte kunde köra.

– Morfar var en överlevare och han blev tidigt i livet min stora förebild. Han var nog lite som jag, han höll inte på med bara en enda sak och levde ett gott liv på sitt eget vis.

BARNENS BÄSTA KLAPP
Var är det barn önskar sig mest av allt till jul? En cykel så klart. Den här 3-växlade kommer från Crescent och har diodbelysning. Stöldskydds-försäkrad. 4 495 kr hos Noréns.

Lyxig choklad från Lily O'Briens

En härlig chokladask är alltid en uppskattad julklapp. Chokladtillverkaren Lily O'Brien har satt irländsk choklad på världskartan med sin höga kvalitet och passion för varan. Denna frikostiga ask 695 gr utsökt choklad finns hos Bogrens Tobak. Till priset av 465 kr.

Varm om foten

Bally Curlingkängor är en klassiker som aldrig går ur tiden. Håller dig varm och go genom hela vintern. Finns i flera färger. Dam 3 500 kr, herr 3 700 kr hos Axel Larsson By Bylanders.

SMYCKA DIG TILL NYÅR
Mikael Gibrand, Höganäs, har designat Årets smycke 2013, Tindra – ett hjärta i stål med 72 vita crystals. Smycket levereras i presentask med två halsband, det ena i läder, det andra med stål/vajerkedja. Tindra görs i begränsad upplaga. Pris 498kr.

DELIKATESSER UNDER GRANEN
Vad vore julen utan ost och delikatesser? Oldsbergs Ost har komponerat flera läckra julgåvor. Den här innehåller Huså dippknäcke, tre sorters ost, spansk delikatesskorv, pasta, italiensk tomatsås, marmelad och choklad-praliner. Perfekta julklappen! Julgåva nr 3 kostar 375 kr.

En röd och mjuk jul

får du om du sveper in dig med dessa härliga frottéhandukar från Gant. Finns i storlekarna 70x140 och 50x70 och kostar 440 respektive 175 kr. Badrumsmatta i samma härliga färg i storlek 60x90 går på 696 kr. Allt hittar du hos Mina Fina.

Julpynta med stil

Produkter från anrika Kosta Boda går aldrig ur tiden. Skickligt hantverk och utsökt formgivning i perfekt harmoni. Låt dessa lekfulla julskulpturer av Kjell Engman sätta ribban för årets julpyntande. 199 kr styck på Orrefors Kosta Boda Factory Outlet (ordinarie pris 899 kr styck).

LUSTFYLLD INSPIRATIONSKÄLLA
Annas mat är en av våra mest älskade och använda kokböcker och en pålitlig vän i köket. Nu har den kommit i en ny, omarbetad utgåva. Favoriterna finns kvar och nära 200 nya recept och mer än 100 nya matbilder har tillkommit. 289 kr på Höganäs Bokhandel.

STAVMIXER I KUNGLIG DESIGN
Bamix tillverkar kraftfulla mixerstavar av högsta kvalitet som håller generation efter generation. Den här är framtagen av designprinsen Sigvard Bernadotte. Kvarn, stativ samt fyra knivar/vispar ingår. Finns hos Kitchen House för 1999 kr (ordinarie pris 2650 kr).

GOSIGA BARNTOFFLOR
När kylan smyger på är det skönt att vara varm om fötterna. Hos Kulla Lamm hittar du fårskinnstofflor för de allra minsta. Storlek 16–24. Pris: 250 kr.

Krogbesök i julklapp

Dålig julklappsfantasi? Ett presentkort på Bryggan är den perfekta julklappen till den som har allt. Mottagaren väljer själv när hon ska boka bord och njuta av en middag med havet som närmsta granne.

Miljökraft i Kullabygden

Kullaliv ger sig ut på spaning efter miljöengagemanget i bygden. Vi kollar skilda miljöfenomen – energi- och klimatsmarta nybyggare som på högst olika vis förverkligar innovativa idéer, kommunens satsning på egen vindkraft, solceller i hyreshus och visionen om fiber till alla. Dessutom får vi veta hur miljön kom i fokus på Höganäs AB, får svar på vad kommunens första miljöstrateg vill åstadkomma och har fått en pratstund med Åsa Moberg, aktuell med en ny bok om kärnkraft.

TEXT LISELOTTE FRITZ & PETER WIKBERG
FOTO LI FERNSTEDT & LARS OWESSON

Foto: Lars Owesson

I balans med natur och miljö: Carin Jönssons nya lokaler byggdes med passivhusteknik där mänsklig värme återvinns.

Sveriges aktivaste passivhus finns i Viken

When Carin Jönsson behövde nya lokaler bestämde hon sig för en rejäl framtidssatsning. Det blev ett passivhus, i harmonisk estetisk balans, med optimala energi- och miljöegenskaper.

Foto: Lars Owesson

Carin Jönssons tema Sans & Balans återspeglas i utformningen av studion – ingen synlig teknik i den helt miljöanpassade byggnaden med passivhusteknik.

– Någon har sagt att vi har Sveriges vackraste yogasal, säger Carin Jönsson när hon ska berätta om reaktionerna på Sans & Balans nya träningsstudio på Apelvägen i Viken.

Träningsstudion, en om- och tillbyggnad av ett före detta åkeri, är på totalt 550 kvadratmeter och är enligt arkitekten Per Eriksson troligen den första träningslokal som byggts med passivhusteknik. För Carin föll det sig naturligt att vända sig till honom när de blev dags att bygga den nya studion, eftersom de båda är med i nätverket Spira – kreativa företagare i Kullabygden – och hon hade hört Per argumentera för energisnåla hus.

– När vi skulle bygga den nya träningsstudion ville jag förutom den senaste utrustningen också kunna erbjuda mina kunder miljövänliga och vackra lokaler med bra ventilation och ren, frisk luft.

– Min önskan var att lokalerna skulle kännas välkomnande och personliga och det tycker jag har lyckats bra. Elförbrukningen ligger inom beräkningen, men nu hade vi också en mild vinter första året…

Tekniken som använts i byggnaden är densamma som vid passivhusbyggande, där grunden i uppvärmningen är att värmen från personerna som vistas i byggnaden tas tillvara. Detta är av naturliga skäl särskilt lämpligt i en träningslokal, eftersom människor som tränar avger extra mycket värme.

För vanliga bostadshus räknar man med att en person utstrålar värme motsvarande cirka 100 watt, medan en vältränad människa kan avge upp till 850 watt under träning. All denna energi ventileras normalt bort, i värsta fall med hjälp av ytterligare energislukande luftkonditionering.

I Sans & Balans studio räknar arkitekten Per Eriksson med att återvinna över 80 procent av energin. På köpet får man väl ventilerade lokaler med ren och frisk luft.

– Att vi klarar passivhuskraven är naturligtvis extra kul! Helt klart är att våra gästers träning inte bara bidrar till en förbättrad hälsa utan också till en bättre miljö för oss alla, konstaterar Carin.

– Peter Wikberg

Foto: Lars Owesson

Foto: Ludvig Eriksson

Per Ericsson, arkitekt

Bidrag till passivhus

25 PROCENT AV KÖPESKILLINGEN för en ny tomt – det ger Höganäs kommun till de tomtköpare som bygger passivhus, för att uppmuntra energisnålt byggande. Idén har förverkligats med det nya bostadsområdet i Östra Lerberget som pilotprojekt. Där planerar en av tomtköparna att bygga ett passivhus. Genomsnittpriset för tomterna är 400 000 kronor, vilket innebär att en återbetalning på 100 000 ges i efterhand – när den nya villan verifieras som passivhus.

– Vi kommer att fortsätta med den här stimulansen för att gynna hållbara energilösningar i framtiden, säger Stina Andersson, exploateringschef på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Erbjudandet om 25 procents återbetalning gäller exempelvis även för de åtta tomter som nu är till salu i Blossalyckan, södra Arild.

Mänsklig värme återvinns

DE SENASTE ÅREN har passivhuskonceptet, som började utvecklas i Tyskland på 1990-talet, spridits alltmer över världen. Vid millennieskiftet byggdes de första husen i Sverige enligt principen att inga radiatorsystem ska behövas. Passivhusen, som drar en femtedel av energin en svensk normalvilla behöver, tillhör framtiden. EU har beslutat att 2020 ska samtliga byggnader som byggs uppfylla kriterierna.

Passivhusteknik står för en samling tekniska metoder för särskilt energisnåla hus, där värmeförluster genom klimatskalet reduceras till ett minimum.

– Poängen är att återvinna värmen, att byta ut den varma luften med frisk luft – med ett specialanpassat ventilationssystem. Det är oerhört viktigt att bygga välisolerat, säger arkitekten Per Eriksson som driver The Green House arkitekter och även är delaktig i Flamingo Homes & Joy, specialiserade på lågenergihus.

Att bygga maximalt energisnålt innebär lufttäta väggar och tak med extra tjock isolering och att det mesta av värmen från boende, elektriska apparater och instrålat solljus tas tillvara. En människas värmeutstrålning motsvarar cirka 100 watt.

Ventilationssystemet står för en stor del av energiåtervinningen och ger ett utmärkt inneklimat. Per och andra som arbetar med passivhus förespråkar att man bygger väggar, golv och tak av säkra material som inte angrips av mögel eller svampar – stålreglar och EPS, i dagligt tal frigolit.

– Byggmetoden är den smartaste som finns och behöver inte vara dyrare än konventionellt byggande – men man måste vara noggrannare och ha förståelse och motivation för att bygga på det här energi-, miljö- och klimatsmarta viset, förklarar Per Eriksson.

Miljöförvandlingen på Höganäs AB

För hundra år sedan dominerade bolaget i stort sett hela staden, idag är det för många höganäsare en anonym industri. Höganäs AB förbereder för ökad produktion och står inför att förnya sitt miljötillstånd. Därför satsar man nu på dialog med grannarna – ett nyhetsbrev till hushållen och en webbsajt.

Närboende uppmanades att lämna synpunkter inför miljöprövningen, som förväntas vara avgjord 2014–15.

– I vår ansökan väger vi in alla synpunkter, om allt från hamnen och invallningen till trafiken, säger koncernens miljöchef Anders Bergman.

Höganäskoncernen, idag världsledande på avancerade metallpulverprodukter, startades 1797 och är ett av Sveriges absolut äldsta företag. Staden uppstod kring gruvbolaget som idag är ett globalt högteknologiskt industriföretag – med starkt fokus på miljöanpassning. Men så har det långtifrån alltid varit.

Under 1980-talet pågick ett skadeståndsmål mot företaget: Ett nittiotal fastighetsägare kämpade för att stoppa dåvarande störande dammspridning och stoftutsläpp. Miljöcentrum, som bistod höganäsborna, visade i sin kartläggning på höga tungmetallförekomster i trädgårdarna – blyhalterna överskred Livsmedelsverkets gränsvärden.

– För mig är det tydligt att det finns många aspekter av den här mer än 20 år gamla historien, som inte kan beskrivas kort. Nu koncentrerar vi oss på dagens verksamhet och våra framtidsplaner, säger Anders Bergman.

Efter överklagande av tingsrättens dom, där fastighetsägarna tilldömdes 848 000 kronor, nåddes 1990 till slut förlikning och Höganäs AB betalade 2,2 miljoner. Målet fick stor nationell uppmärksamhet och kom att innebära en omvälvning av företagets miljöarbete.

Foto: Johan Peyron

Magnus Pettersson, energisamordnare, och Anders Bergman, miljöchef på Höganäs AB, är överens om att det har varit bra respons från företagets grannar när det gäller miljötillståndsprocessen.

– Miljöfrågorna är numera integrerade i hela företagskulturen, förklarar Anders Bergman, som anser att man idag har rutiner som gör att miljöfrågor alltid är en naturlig del av både produkt- och teknikutvecklingen.

Uppvaknandet gick fort – parallellt med rättsprocessen börjar man revidera rutiner och teknik, det stora rökgasfiltret på svampverket installeras 1989 och alla råmateriallager byggs in. Dammspridningen minskar då markant. Ett 20-tal filter installeras runt om i Pulververket – Distaloyverket tas i drift först 1990. Samtidigt – som en del av förlikningen – gjordes ansökan om nytt miljötillstånd, som trädde i kraft 1992.

– Det gjordes en hel del åtgärder och det var då företaget verkligen tog tag i miljöfrågorna för de närboende. Vi är en tung industri, men vårt område är idag en levande parkmiljö, en blandning av växtlighet och hårdgjorda ytor. Inga grusplaner finns kvar, säger Anders Bergman.

Hans roll är att samordna alla miljöfrågor i koncernen, som har produktion i fyra världsdelar och försäljning över hela världen. Men bara någon enstaka procent av produkterna säljs i Sverige, vilket bidrar till att göra det börsnoterade företaget relativt okänt – både nationellt och lokalt.

– Vi har oerhört rent och snyggt här, jämfört med stora delar av vår bransch i världen. Det slås våra kunder av när de besöker oss, berättar Magnus Pettersson, energisamordnare på Höganäs AB. De flesta i tätorten vet inte att det finns stor industri här. Det tycker jag egentligen är bästa betyget.

Nu, i slutfasen av arbetet med ansökan om ett nytt miljötillstånd, har företaget satsat på öppen, aktiv kommunikation med lokalsamhället. Enligt miljöbalken, de lagar som i stort reglerar företagets verksamhet, ska miljöprövningen föregås av samråd med myndigheter och allmänheten.

Nyhetsbrevet Insikt till närboende i Höganäs och en hemsida på svenska skapades. Detta är i stort sett den enda information på svenska som företaget ger ut.

– Det vore bara dumt att inte ta tillvara de närboendes synpunkter tidigt i processen, anser miljöchefen Anders. De vanligaste kommentarerna gäller trafiken och där finns en oro som vi förstår, eftersom vi sannolikt ökar vår produktion på sikt.

Bolagets framgångar var avgörande för tillkomsten av staden Höganäs. Stadsvapnet – ankaret – gjordes av disponent Gummesson vid stadsbildningen 1936 och var en variant av logotypen. Dotterbolaget Höganäs Hamnbyggnads AB byggde också industrihamnen, invigd av Oscar II 1887 och därefter utbyggd flera gånger.

– Vi kan få ett ökat behov av att försörjas med mer material och bränsle i framtiden och en hamn är i många fall ett bättre alternativ än lastbilar, säger Anders.

Vad blir konsekvenserna för de närboende om större materialvolymer ska tas in via hamnen?

– Cyklister på Skåneleden möter lastbilar vid hamnen och med mer trafik ökar bullret. I så fall måste vi åtgärda det så att vi inte överskrider bullernivåerna. Vi tar trafikfrågorna på största allvar.

Det görs en översyn av cisternområdet när det avvecklas nästa år. Det finns förslag på en vägsträckning för transporterna längre västerut bakom en ny vall, för att minska störningar för dem som bor närmast.

– Jag tror att många i Höganäs inte är medvetna om att detta är en högteknologisk verksamhet. Man tror att det är någon gammal industri, typ en gruva, som snart ska läggas ned. Men vi gör produkter med väldigt högt kunskapsinnehåll, framhåller Magnus Pettersson.

Höganäs AB utvecklar och tillverkar högteknologiska metallpulverprodukter, exempelvis elektromagnetiska pulver med unika, innovativa egenskaper. Resultatet blir högvärdiga komponenter och slutprodukter som till exempel effektiva elmotorer och induktorer för solenergi och andra förnybara energikällor.

– Peter Wikberg

Ovan: Fabriksinvigning av tunnelugnen för järnpulvertillverkning på Höganäsbolaget 1970.
Till vänster: Före miljöomvandlingen: Höganäsbolaget investerade under 1960-talet cirka 80 miljoner kronor i nya fabriker. Bland annat byggdes en ny järnpulverfabrik.
Foton: Höganäs kommuns bildarkiv.

Fjärrvärmen ger stora miljövinster

Fjärrvärme från spillvärme – en tidigare underutnyttjad energiresurs – ger nu påtagliga miljövinster i Höganäs. Satsningen är ett samarbete mellan Höganäs AB och det omgivande samhället. Resultatet är att utsläppen av koldioxid, kväveoxider, stoft och svavel minskar markant, liksom elanvändningen.

Foto: Lars Owesson

Maria Edesgård, fjärrvärmeansvarig på Höganäs Energi, vill gärna lyfta fjärrvärmelagens betydelse – kunderna har fått en starkare ställning och fjärrvärmeleverantören följer ett detaljerat regelverk.

FJÄRRVÄRMENÄTET, SOM TOGS I DRIFT i Höganäs 2006, betjänar idag 78 villor och 136 större fastigheter i kommunen. Spillvärme från Höganäs AB hade redan använts under många år för att värma upp industriområdet.

– Det var självklart för Höganäs AB att vara med när någon kunde göra något förnuftigt med vår restenergi, det här är ju bra för alla, säger Magnus Pettersson som är företagets energisamordnare.

– Det är otroligt roligt att arbeta med att på bästa sätt ta tillvara den här resursen, som ju annars hade gått förlorad, anser Maria Edesgård, fjärrvärmeansvarig på Höganäs Energi.

Fjärrvärmen ger stora miljöförbättringar, både för centralorten Höganäs och när det gäller koldioxid. Totalt minskar utsläppen av fossil koldioxid med 12 000 ton om året, jämfört med motsvarande uppvärmning med naturgas – eller lika mycket som 4 000 genomsnittliga bensinbilar ger ifrån sig.

Dessutom räknar man med att elanvändningen går ned med 2 600 MWh om året, motsvarande 100 eluppvärmda villor. Flera lokalt skadliga utsläpp reduceras också: Kväveoxider med åtta ton om året, stoftpartiklar med ett ton och svavel med ett halvt ton.

Idén med fjärrvärmen är att hämta spillvärme från Höganäs AB. Men för att trygga kundernas energiförsörjning finns två pannor som kan eldas med naturgas eller bioolja, ett förnybart men relativt dyrt bränsle. Panncentralen kan ersätta och komplettera spillvärme-energin, dels om den skulle minska på grund av störningar eller nerdragningar i Höganäs AB:s produktion, dels vid riktigt kall vinter då effektbehovet är som allra störst.

När landets fjärrvärmepriser jämförts av Nils Holgersson-gruppen, som ger ut en årlig rapport om energipriser i alla kommuner, ligger Höganäs fjärrvärme i Skånes absoluta toppklass – Kullabygdens dagsaktuella fjärrvärmepris är länets lägsta.

– Vårt pris under perioden placerar oss som god tvåa i Skåne och jämför man dagspriset är vi till och med billigast. Vi har inte höjt priserna alls under det senaste året, det är vi ensamma om bland fjärrvärmebolagen i länet, säger Maria Edesgård.

Några stora pengar tjänar inte Höganäs AB på fjärrvärmeengagemanget, man ser det dels som en fråga om samhällsansvar, att se till att energin man omsätter i produktionen ska komma till nytta, dels som en fråga om goodwill, att bidra till ortens utveckling.

– Peter Wikberg

Bakgrund Höganäs fjärrvärme

Höganäs Fjärrvärme är numera en del av kommunala Höganäs Energi AB. Fjärrvärmen, som delvis byggts upp med stöd från Naturvårdsverkets klimatinvesteringsprogram, har inget uttalat vinstsyfte – i motsats till elbolagen: Det räcker med ett resultat på fem procent av eget kapital enligt ägardirektiven.

Lättillgängliga spillvärmekällor från Höganäs AB:s produktion används nu i fjärrvärmenätet. Mycket mer överskottsvärme finns dock, men att använda även dessa källor kräver investeringar som inte är aktuella idag. Spillvärmen täckte under senaste året 87 procent av fjärrvärmeverkets behov. Finanskrisen 2008–09 ledde till en stor nedgång i Höganäs AB:s produktion, vilket ledde till ekonomisk förlust för fjärrvärmen, man detta ser man som något exceptionellt.

27 miljoner satsas på vind-el

HÖGANÄS SATSAR PÅ ETT EGET VINDKRAFTVERK – som en av få kommuner i Sverige. Det kommunala vindkraftverket blir en bra affär, både för den offentliga kassan och miljön genom en betydande minskning av koldioxidutsläppen.

Efter en överklagandeprocess har det blivit klart med Höganäs planerade investering i ett eget vindkraftverk. Det handlar om verk i södra Ingelsträde som ska stå i en grupp på tre, där de två övriga kraftverken tillhör Helsingborgsföretaget Öresundskraft.

Elen som ska produceras kommer enbart att distribueras till kommunens verksamheter och fastigheter. Målet är att den egna vindkraften ska svara för en tredjedel av energianvändningen i samtliga kommunala fastigheter i Höganäs. Beslutet att göra 27-miljonerssatsningen från 2012 års investeringsbudget togs av en enig kommunstyrelse.

Den här nya generationens vindkraftverk beräknas leverera 4,6 GWh el per år, vilket motsvarar energin för 184 eluppvärmda småhus.

Koldioxidutsläppen minskar med 92 ton om året, jämfört med svensk elproduktion – eller 2116 ton om året om man jämför med hur el produceras i Europa.

I kommunens kalkyl räknar man med en årlig besparing på en och halv miljon kronor tack vare lägre elkostnader, med anledning av den skattebefrielse som finns för egen användning av vindkraftsel.

För närvarande är ett tiotal vindkraftverk runt om i Kullabygden inkopplade till Höganäs Energis elnät.

–Peter Wikberg

Foto: Lars Owesson

Foto: Li Fernstedt

Bygdens hållbara byggare

Idag är de flesta villor som byggs energisnåla. Men det finns entusiaster som går längre när det gäller hållbara energismarta lösningar. När familjen Mattsson renoverar och bygger nytt satsar de på egen sol-, vindkraft och ekologiskt avloppsreningssystem.

– Det var den stora logen och stallarna som satte igång vår fantasi, berättar Hans Arvid Mattsson när vi ses på gården i Buskeröd utanför Viken.

Det första man ser när man svänger in på gården är en stor solkraftsanläggning, en vindsnurra och Hans Arvids gamla Volkswagenbubbla som tagit honom från Lund, där han bor och arbetar i veckorna.

Under tre års tid har han och hustrun, som är arkitekt, jobbat hårt för att förvandla en förfallen och igenvuxen gård till en vacker och energismart kursgård. Många sköna timmar har gått åt till att grundförstärka loge och stallar, finna ut speciallösningar där det inte finns en rät vinkel, renovera det som gått att behålla, jaga efter gamla dörrar och bygga nytt.

Mycket tid har också ägnats åt gårdens energilösningar.

Hans Arvid är ingen nybörjare. Han driver sedan många år tillbaka ett husföretag som levererar energismarta hus över hela världen och bland annat har tagit fram en friggebod med integrerad solenergi.

– För mig hänger bra, snabbt och omtänksamt ihop. Jag försöker alltid optimera flera kvaliteter i en. Min filosofi är att ingenting man gör ska vara i konflikt med något annat – man måste ha fred med sin omgivning, säger Hans Arvid och tar ett bett på ett äpple från ett av gårdens fruktträd.

Gårdens eget avloppsreningssystem är ett typiskt exempel på en lösning som optimerar flera kvaliteter i en. Den spännande rabatten med kaveldun, vattenmynta och bäckveronika, som sticker upp ur gruset, är i själva verket en del av gårdens eget avloppsreningssystem.

Systemet består av två tankar som är nedgrävda i backen, berättar Hans Arvid.

– Det tar hand om svartvatten, gråvatten, rubbet. Växterna käkar upp näringsämnena i avloppsvattnet. Ju bättre de jobbar, desto bättre växer de. Systemet är fullständigt ekologiskt. Helt utan kemikalier och helt underhållsfritt.

Trots att Hans Arvid är kunnig och insatt ägnade han flera månader åt att undersöka vilken typ av solenergilösning han skulle satsa på. Valet föll på en anläggning som både producerar el och försörjer gården med varmvatten och värme.

– Det här är världens bästa solkraftsanläggning. På sommaren när det är som varmast ger den så mycket att jag får skjuta ut värmen i jordslingan, som är ansluten till min värmepump.

Alldeles intill snurrar gårdens eget vindkraftverk. Den lilla vindsnurran med vertikalt placerade rotoraxlar är så snygg att den också fungerar som trädgårdsskulptur. Fördelen med vertikal snurra jämfört med horisontell är att den kan ta upp vind från alla håll, berättar Hans Arvid.

– Men jag är lite besviken på mängden energi jag får ut. Jag har placerat den lite fel. Det är för många träd som står i vägen.

De gråvita skivorna som använts som isolering runt gårdens ackumulatortank ser inte så märkvärdiga ut. Men Hans

”Min filosofi är att ingenting man gör ska vara i konflikt med något annat. Man måste ha fred med sin omgivning.”

Foto: Li Fernstedt

Stallet har blivit kök och Hans Arvid har konstruerat egna innerfönster som behåller den goda värmen.

Arvid berättar att byggmaterialet – magnesiumoxid – togs fram till OS i Peking 2008. Det är oerhört starkt, brandsäkert och håller dessutom fukt, insekter och mögel borta. Och frigoliten som magnesiumoxidskivorna är klädda med isolerar.

– Frigolit har ett oförtjänt dåligt rykte. Den består av två procent olja och 98 procent luft och är till hundra procent återvinningsbar. Oljan är bunden i materialet och kan aldrig komma ut fritt i kretsloppen.

En trappa upp i det som tidigare var sädesmagasin har Hans Arvid, som också är musiker och komponerar egna verk, inrett ett musikrum. Flygeln, kyrkoorgeln och synthersizern hittade han hos en musikhandlaränka i Munka Ljungby.

Hans Arvid trampar igång kyrkoorgeln medan vi beundrar den annorlunda utsikten mot loge och maskinhall.

Foto: Li Fernstedt

Innerväggarnas tjocklek vid takfönstren avslöjar hur välisolerat huset är.

– Jag kör med dubbel isolering – magnesiumoxidskivorna med frigolit och ekofiber. Det gör att jag överskrider passivnormerna rejält. Här är det även för ljudets skull.

I den del av gården som ska användas för kursverksamheten har man byggt ett rymligt kök i det som tidigare var ett stall. Hans Arvid funderade på hur han skulle förhindra den goda värmen att försvinna ut genom stallfönstren. Det blev en klurig träkonstruktion som har förvandlats till ett innerfönster i stål med energiglaskassett. Under den kalla årstiden går det enkelt att fästa innanför stallfönstren.

– Jag har inte mönsterskyddat det ännu, men det borde jag kanske göra.

Stengolvet, stallfönstren och de vita väggarna i den här delen av gården för tankarna till ett kapell eller kloster. De vackra pardörrarna in till den stora mötessalen har Hans Arvid hittat i en byggnadsvårdsaffär, renoverat och målat med grå linoljefärg.

Hans Arvid tycker att hela färgindustrin hamnade snett under miljonprogrammets dagar, i mitten på 1960-talet, då man skulle bygga bort bostadskrisen med en miljon nya bostäder. Det höga tempot tvingade fram nya färger som skulle torka snabbt och svepte bort flera hundra års traditioner av färgtillverkning och kunskaper om hur färg och material fungerar ihop.

– Jag blandar alla mina färger själv. Det är hur lätt som helst, säger Hans Arvid och vecklar in sig i ett långt resonemang om silikatfärgens kemiska sammansättning och kunskaper som funnits i åtta hundra år.

– Liselotte Fritz

Bilder medurs:

Det ekologiska avloppssystemet mynnar ut i gårdens gamla bevattningsdamm.

Solcellerna ger både el och värme.

Kursgården i Buskeröd börjar ta form.

Dörrarna har Hans Arvid hittat i en byggnadsvårdsaffär.

Höganäs första miljö-strateg sår många frön

Foto: Lars Owesson

Annica Owesson har varit miljösamordnare, arbetat med avfallsfrågor och hållbara transporter. I maj blev hon kommunens första miljöstrateg.

– Vi måste lyfta fokus mot de stora frågorna – miljöarbetet handlar inte bara om att sortera sopor, säger hon efter ett drygt halvår på jobbet.

NÄR REVISIONSFIRMAN Ernst & Young presenterade sin granskning av kommunens miljöarbete kom de med kritik på flera punkter. Bland annat ansåg man att styrningen av miljöarbetet var för svag och att det tagit för lång tid att ta fram ett nytt miljöprogram. Positivt var dock att kommunen tillsatt en miljöstrateg.

De första månaderna på jobbet har Annica Owesson ägnat åt att inventera miljöarbetet inom kommunen. Hon tycker att det ser positivt ut på många områden. Kommuninvånarna är duktiga att sopsortera och återvinna, Höganäs fjärrvärme är något att vara stolt över, kommunen har en hög andel miljöbilar i sin fordonspark, det pågår ett energieffektiviseringsprojekt inom fastighetsförvaltningen och Höganäshem och man kommer att testa elcyklar inom flera verksamheter.

– Men det känns som att det ofta är enskilda entusiaster, personer och politiker som drivit frågor inom olika områden. Det har inte funnits något strukturerat, systematiskt miljöarbete som genomsyrat hela organisationen. Det vill jag ändra på, säger hon när vi ses på kontoret i Höganäs gamla järnvägsstation.

Kommunens senaste miljöprogram antogs för åtta år sedan – 2005. En av Annicas första uppgifter har varit att arbeta med att förnya programmet, som antogs av kommunfullmäktige i oktober i år. Då beslutades också att nytt miljöprogram ska ligga färdigt redan 2014.

– Det behövs ett styrande dokument som talar om hur vi ska arbeta på viktiga områden, med tydliga mål som vi kan följa upp. Hur bygger vi mer miljövänligt och ställer krav på byggbranschen som är begripliga? Hur förtätar vi så att det blir lätt att åka kollektivt? Hur undviker vi att bygga på åkermark och hur värmer vi upp våra hus? Jag tror att en energistrategi kan bli nästa steg i utvecklingen.

Annica Owesson har tidigare arbetat med hållbarhetsfrågor inom Lunds och Helsingborgs kommuner – båda framgångsrika i sitt miljöarbete.

Det är viktigt att lära sig av andra, menar Annica, men hon hämtar hellre inspiration från en mindre kommun mer lik Höganäs. Lerum utanför Göteborg, med 38 000 invånare, placerar sig högt när tidningen Miljöaktuellt rankar kommuners miljöarbete och kommer att bli ett bollplank framöver.

– Lerum har visionen att bli ledande miljökommun 2025 och har lyckats bra med helheten. De lägger stora resurser på miljöfrågor och har bland annat satsat på ekologisk mat, Grön flagg-certifiering och rabatter för invånare som bygger miljövänligt. I Lerum känns miljöfrågan prioriterad hos invånare, politiker och tjänstemän.

Annica Owesson behöver köpa möbler till sitt nya kontor, vilket för oss in på en av de stora miljöfrågorna: Den resurskrävande privatkonsumtionen, som inte visar några tecken på att mattas av.

– Inom EU börjar man nu tala om hur man ska kunna avfallsminimera – minska konsumtionen så att det inte uppstår avfall – och det finns tankar om att lägga ansvaret på kommunerna. Jag kan inte riktigt se hur kommuner ska kunna styra över privatpersoners konsumtion. Det räcker att gå till sig själv för att inse svårigheterna. Det är en svår, men mycket viktig miljöfråga.

Tror du att kommuninvånarna kommer att märka av ditt arbete i framtiden?

– Jag ser mig som en katalysator som sår frön hos personalen inom alla delar av organisationen och hoppas att miljöarbetet nu får en ordentlig skjuts framåt. Jag vill vara en viktig del av det.
– Liselotte Fritz

Fiber för alle – en miljösatsning

– DEN DIGITALA INFRASTRUKTUREN kommer vi i framtiden att se som något helt självklart, på samma sätt som vägar, vatten och avlopp. Dessutom blir det miljövinster för samhället, säger Benny Ulmestig, vd på Höganäs Energi, som arbetar med målet att nio av tio invånare ska vara uppkopplade till kommunens optiska fibernät 2020.

Kommunala Höganäs Energi arbetar för att förverkliga visionen om fiber till alla – som om den genomförs kommer att innebära minskad miljöpåverkan och lägre resekostnader för många människor.

Utbyggnaden av fibernätet ser Höganäs Energi som ett viktigt miljöprojekt. En väl fungerande digital infrastruktur handlar inte bara om snabb, stabil åtkomst till nätet eller att se på TV. Det öppnar också dörren för andra möjligheter.

– Idag är det väldigt många som pendlar till jobbet. Tänk om en stor del av dem istället skulle kunna sköta arbetet hemifrån en dag i veckan – då hade man genast sparat in 20 procent på miljöresurser och resekostnader, förklarar Benny Ulmestig. Skolan och vården är två andra områden där den snabba uppkopplingen kan göra verksamheterna smartare och effektivare.

Många kommer också att kunna arbeta när som helst på dygnet, något som både är en möjlighet och kan bli ett problem.

Men varför låter vi inte allt bli trådlöst istället, så slipper vi bygga fiber? Bengt Ulmestig är övertygad om att vi i framtiden – och redan nu – behöver båda delarna: Så fort vi är i rörelse, i bilen, gående eller på annat sätt är mobila så vill vi ha ett snabbt trådlöst alternativ. Men till våra arbetsplatser, bostäder, telemaster etc krävs fiber.

För att säkra it-utvecklingen i kommunen har Höganäs Energi därför hittills investerat drygt 40 miljoner i det optiska fibernätet. Idag har cirka 25 procent av kommunens invånare tillgång till framtidens bredband.

– Det pågår en otrolig samhällsförändring i hur vi lever och bor. Förr tog vi jobb på bruket och sedan fick vi bostad. Nu väljer man först boendet och det blir mer och mer resande – vi går överhuvudtaget mot ökad rörlighet och allt mer avancerad mobilteknologi, säger Benny Ulmestig. Höganäs har blivit en boendekommun, men här finns också många enmansföretag, och då är det viktigt att kunna erbjuda den bästa bredbandsuppkopplingen.
– Peter Wikberg

Höganäs

Höganäs världens mittpunkt

Ja, i alla fall när det gäller metallpulver. Därför har experter från alla världens hörn sökt sig till Höganäs för att arbeta med metallpulvrets inneboende potential. Vi driver utvecklingen av innovationer som hjälper kunder inom allt fler industrier att sänka sina kostnader, minska sin energiförbrukning och bidra till en mer hållbar framtid.

Vi tänjer på gränserna för metallpulver.

www.hoganas.com

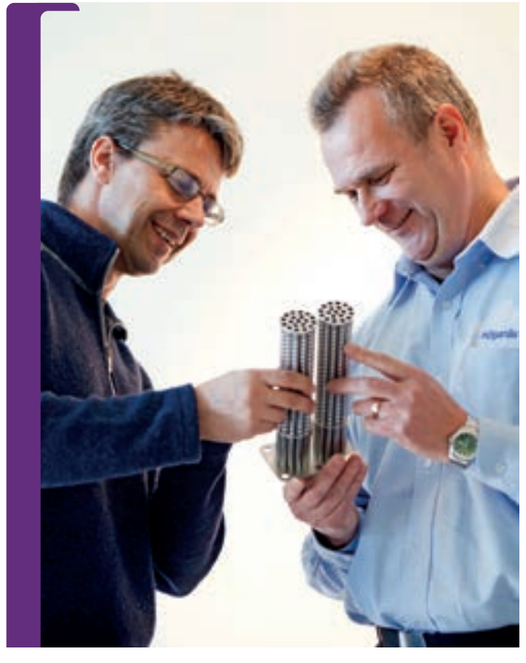

Foto: Lars Olvesson

Ja till förnybar el från solen åt Höganäshem

SEDAN JUNI KAN ALLA SOM PASSERAR bostadsområdet Polaris med sina karakteristiska flerfärgade våningar, vid södra infarten till Höganäs, kolla elproduktionen från nya solceller på taken. Det handlar om två nya solcellsanläggningar, dels 73 kvadratmeter på Långgatan 16–20, dels 149 kvadratmeter på Hjalmars väg 3. Sammanlagt räknar man med att de ska producera närmare 25 000 kilowattimmar om året.

Höganäshem har gjort investeringen, som gör företaget till en föregångare bland allmännyttiga bostadsföretag i den mindre storleksklassen. Satsningen har koppling till allmännyttans energiprojekt Skåneinitiativet där man är med sedan 2008. Projektmålet är att minska energianvändningen med 20 procent till 2016, jämfört med 2007 års nivå.

– Det var på en inspirationsträff med Skåneinitiativet som jag hörde om ett liknande projekt där man installerade solceller i samband med en takrenovering, säger förvaltningschefen Lena Askeroth, som då bestämde sig för att hon ville genomföra något liknande i Höganäs.

– Jag frågade: Får jag lov?

Ja, blev svaret hon fick och beslut fattades om att investera en miljon i solceller för elproduktion i Höganäshems kvarter Polaris. Lena Askeroth ser det hela som ett pilotprojekt – ännu är det inte möjligt att leverera ut ett eventuellt energiöverskott till elnätet, något hon tror kan bli möjligt för andra solcellsanläggningar i framtiden.

Utöver solcellerna har Kvarteret Polaris nyligen fått nya fasader. Då passade man på att tilläggsisolera både väggar och tak, dessutom sattes treglasfönster in – åtgärder som uppfyller Skåneinitiativets mål att minska energiåtgången med 20 procent.

– Peter Wikberg

Lena Askeroth, Höganäshem, och alla andra kan nu med egna ögon direkt se hur mycket el solcellerna producerar i bostadsområdet vid Långgatan och Hjalmars väg.

VÄLKOMMEN TILL (JUL)BORDS PÅ NYTT SÄTT!

Vi vill såklart redan nu flagga upp för Bryggans nya traditioner kring årets stundande stora mathögtid!

23 november – och traditionsenligt – dukar vi alltså upp vårt härliga sill- och laxbord tillsammans med hembakt bröd, passande ostar plus massor av andra goda tillbehör.

Därefter fortsätter vi de senaste årens succé med en härlig varmrätt, följt av en dessert som rundar av och så kaffe och ljuvligt julgodis, förstås. Allt till menypris 465:- per person.

Ring 042-340 360 så berättar vi mer – och varför inte passa på att boka bord samtidigt? Välkommen till bords – på nytt sätt i juletid!

BRYGGAN
BAR | RESTAURANG | KONFERENS
Småbåtshamnen 16 b, Höganäs.Tel 042 340 360. www.hoganasbrygga.se

CONSUM

Dekoratören
Promenaden 18 • 25392 Jonstorp
Svanshall
Tel: 042-36 72 00, 0706-83 72 00 • E-post: info@dekoratoren.se
www.dekoratoren.se

Varmt välkommen att kontakta oss för ett förutsättningslöst möte. Du kan också göra en intresseanmälan via vår hemsida, www.lansbergs.se

LÄNSBERGS
Din kustnära fastighetsmäklare.

Småbåtshamnen 18 A 263 39 Höganäs
tel 042-33 08 09

Det finns hur många energilösningar som helst!

Åsa Moberg, journalist, författare och debattör, bosatt i Lerberget, kommer ut med en bok om kärnkraft nästa år.

Foto: Amina Manzoor

Du har varit kärnkraftsmotståndare under en stor del av ditt liv. Hur började ditt engagemang?

–Det började när jag bodde i norra Uppland på 70-talet, i Gimo fyra mil från Forsmark med bil. Men bara två mil fågelvägen, visade det sig efter Harrisburgolyckan. Alltså precis vid den gräns som utrymdes efter Fukushima. Efter Tjernobyl utrymdes en zon med tre mils radie.

Jag besökte ofta kraftverksbygget med gäster, men tänkte inte från början på att det kunde utgöra någon fara. Så småningom insåg jag faran. Jag tog del av skrifter av bland andra fysikprofessorn och nobelpristagaren Hannes Alfvén. Det var han som omvände centerledaren Thorbjörn Fälldin, som jag röstade på 1976, liksom en fjärdedel av svenska folket.

Inför folkomröstning 1980 blev jag aktiv i debatten, skrev många krönikor i Aftonbladet och reste Sverige runt som kampanjtalare mot kärnkraften.

På vilket sätt skriver du om kärnkraften i din nya bok?

–Jag söker en förklaring till hur en så vansinnigt dyr, dålig och sårbar teknik kunde spridas över världen.

Hur kunde kärnkraftstekniken etableras innan förvaringsfrågan var löst?

–Bra fråga! Svaret är nog att man från början presenterade avfallet som en tillgång: det skulle användas som bränsle i nästa generations reaktorer, bridreaktorerna.

Dessa har bara funnits som ett fåtal prototyper, tekniken fungerade inte som planerat.

Har olyckan i Fukushima ändrat den globala synen på kärnkraften?

–Ja. Japan var ett av kärnkraftens få ”framtidsländer”, nu går man in för avveckling. Av landets 54 reaktorer är nu bara två i drift. Några kommer att öppnas efter dyrbara säkerhetshöjande åtgärder (i reaktorer som var ”helt säkra” från början) men många kommer att förbli stängda. Det ger om inte annat en tankeställare: hur ska vi klara oss om alla våra reaktorer skulle behöva stängas samtidigt? I Tyskland drog man den logiska slutsatsen, hälften av landets reaktorer stängdes och resten ska stängas inom tio år.

Energiförsörjningen är en av världens svåraste utmaningar, hur ser du på framtidens energilösningar?

–Det finns hur många lösningar som helst! Men de är småskaliga och inte lika glamorösa.

Läste nyligen i HD om Skanskas nya kontorshus i Väla som producerar all energi huset behöver, det är vanligt i nya hus i dag.

Biomassa tror jag är det viktigaste för Sverige, och givetvis biogas för fordon.

All sådan teknik fanns redan 1970, kärnkraften är en onödig parentes som har försenat de förnybara alternativen. Solenergi kommer att bli viktig i många länder, även i Sverige kan den ge mycket mer än vi tror.

– Liselotte Fritz

Bor: Hus i Lerberget med maken Bror Boije.
Medverkar regelbundet i: Helsingborgs Dagblad, Dagens Nyheter och Dagens Samhälle.
Tidigare bland annat gett ut: *Så började 80-talet: dagbok från Folkkampanjen Nej till kärnkraft* (1980), *Andra resan till Folkestone* (1981), *Snart är det 1968* (1984), *Simone och jag: Tankar kring Simone de Beauvoir* (1996), Adams bok (1999), *Lustpunkten: en bok om inlärning utan utbildning* (2006), *Hon var ingen Florence Nightingale* (2007), *Allt är möjligt: En välfärdsdagbok* (2009), *Kärleken i Julia Anderssons liv* (2011), *Väninnorna och jag* (2011).

Nya trycksaker?

Säljare saknar visitkort, prislistan är inaktuell, en broschyr, skylt eller mässvägg behöver tas fram... Då finns vi till hands. Mediagården är det nära, lokala tryckeriet med snabba leveranser.

Välkommen in och prata tryck med oss.

mediagarden.se

Mediagården | Sporthallsvägen 4, Höganäs | 042 311 08 00

PLISSÉ EXPERTEN

design & funktion

Plisségardiner för balkong och fönster

Plisségardiner är vackra och funktionella solskydd i stilren design. Inred med ljus, färg och form och sätt en personlig prägel på dina rum.

Beställ online och spara upp till 30%.

Inspireras på plisseexperten.se eller besök vårt showroom på Magasin 36 i Höganäs.

Välkommen!

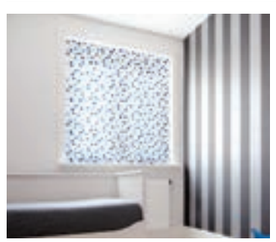

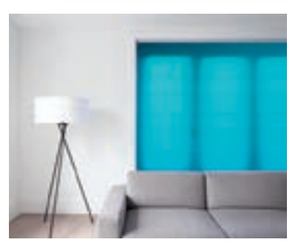

Plisseexperten AB Bruksgatan 36 info@plisseexperten.se tel. 042- 22 22 44

Boktips

Christoffer Palmer, Höganäs Bokhandel, tipsar om skön läsning under lediga juldagar.

FERDINAND VON SCHIRACH

Brott & Skuld

Von Schirachs två novellsamlingar i en volym. Von Schirach är advokat, och det är de fall han stött på i sitt yrke som inspirerat honom till berättelserna i Brott och Skuld. Med advokatens sakkunskap och med en fullfjädrad författares medkänsla och värme har von Schirach åstadkommit stor konst i litet format. För vilka brott det än är så är det människor som begår dem. Skamliga vanliga människor. Och von Schirach berättar om dem som ingen annan.

RACHEL JOYCE

Harold Fry och hans osannolika pilgrimsfärd

En morgon får Harold Fry ett brev ifrån en tidigare kollega som berättar att hon är döende. Han vill skriva något till henne, men vad ska han skriva? Hon har gjort något oerhört fint för honom en gång, men han kan inte minnas riktigt vad. Han skriver några korta rader, men när Harold kommer till postlådan kan han inte lägga på brevet. Han går vidare till nästa postlåda och nästa efter den, och snart har han inlett en färd genom hela England. Denna pilgrimsfärd blir till en resa genom Harolds liv och de många minnena.

HANS GUNNARSSON

Försmådd

Ingvar är en överårig historielärare som brinner för sitt ämne, men är trött på sina elever och kollegor. Med ett undantag: Stina, skolans rektor, som om möjligt håller än större avstånd till sin omgivning. En dag bestämmer han sig för att cykla hem till henne, på vinst och förlust. Så börjar en lika envis som sorglustig uppvaktning, som efterhand alltmer antar formen av en oroande – eller, för att tala med Ingvars egna ord, ond – fars. I Försmådd fångar Hans Gunnarsson, med lika delar humor och svärta, en människa i glappet mellan frustrerande klarsyn och fasaväckande inbillning.

TULSA JANSSON

Du har svaren! Filosofi till vardags

Tulsa Jansson är så kallad filosofisk praktiker och vill ge oss nya verktyg för att hantera kriser i livet. Hon har ett förslag: Gå till filosofen! Med hjälp av filosofin kan man formulera sina livsfrågor, stora som små. Grundtanken är att den som söker svar, själv bär svaret inom sig och med filosofins hjälp kan nå fram till det. Kanske är husfilosofer snart ett lika vanlig begrepp som husläkare och psykoterapeuter?

IAN MCEWAN

Uppdrag Sweet Tooth

London 1970-tal. I Europa hotar oljekris och kalla kriget kastar sin mörka skugga över västvärlden. Efter Vietnamkriget och i efterdyningarna av den vänstervåg som svept över Europa efter 1968 behöver man en motbild. På MI5:s huvudkontor pågår förutom rent underrättelsearbete även ett mer sofistikerat propagandaarbete. Som en del i det har man inlett Operation Sweet Tooth, där man genom generösa stipendier rekryterar intet ont anande skönlitterära författare i hopp om att de med sina romaner ska bidra till denna motbild.

MARTIN SUTER

Small World

Det hela börjar med att 65-årige Konrad Lang av misstag bränner ned familjens lyxiga semestervilla på Korfu. Den lätt förvirrade Konrad är en vanlottad och lätt försupen, men i grunden älskvärd och sorglös adoptivson i en av den schweiziska storfinansens rikaste familjer. Men som så ofta i den här typen av familjer kantas makten, rikedomen och framgången av allehanda missförhållanden och farliga hemligheter. Small World är historien om en rik och mäktig familj, en fallstudie över Alzheimers och dessutom en otroligt spännande thriller.

kungarna på magasin 36

Anders Martinsson och Johannes Fridery är varandras raka motsatser. Tillsammans har de skapat ett design- och matcentrum som slår alla besöksrekord och även lockar folk långt utanför Kullabygden. Vi träffar entreprenörerna på Magasin 36 i Höganäs och först ut är ägarduon.

Vad är Magasin 36 för er?
Anders: Det här stället bygger på atmosfär och känsla. Människor idag vill inte bara åka ut och shoppa, de vill göra en utflykt och uppleva något mer. Här handlar det inte enbart om business, utan lika mycket om en charmigt rörig blandning av hantverk och originella, vackra saker.
Johannes: När vi köpte huset för tre år sedan var det för att vi behövde en större verkstad, men i takt med att vi renoverade insåg vi lokalens potential. Idag ser jag Magasinet som en brygga mellan city och outleten, vi sticker ut och är annorlunda.

Men ni driver även ett eget företag i Magasinet?
A: Vi började med gustavianska byråer och skåp som Johannes målar så att de ser naturligt slitna ut och de möblerna har betalat hela Magasin 36. Nu köper jag även mycket 20- och 30-talsmöbler i art deco-stil. Våra möbler finns överallt på Magasinet och det skapar en stor del av den speciella stämningen i huset.
J: Det mesta säljer vi direkt till USA och Europa, men nästa år när vi flyttar tillbaka verkstaden hit, kommer vi att ha en egen workshop och butik i huset igen.

Hur ser ert samarbete ut?
A: Johannes brukar säga ”du och din jävla känsla”, men han litar på mitt öga och låter mig hållas när jag slår alla kvinnor i shopping under mina inköpsrundor. Mitt jobb är att skapa Magasin 36-atmosfären, men jag hade inte klarat en månad utan Johannes.
J: Jag har inget behov av att synas och utöver verkstadsarbetet sköter jag alla kontakter med tjänstemännen på kommunen och har koll på brandskyddet. Vi kompletterar varandra och har faktiskt aldrig bråkat en enda gång under de här åren.

Vad har 2012 inneburit för Magasin 36?
A: Saluhallen och restaurangen har betytt väldigt mycket och idag attraherar vi långt fler människor än tidigare. Det har blivit en fantastisk kombination av mat, butiker och hantverk i den här miljön.

Hur ser er kundkrets ut?
A: Vi säljer mer och mer möbler till folk häromkring, men åttio procent av det vi inte exporterar köps av stockholmare och danskar. Vi vänder oss till alla, men våra kunder är oftast medvetna människor som gillar det udda och speciella.

Vad händer i Magasinet under 2013?
J: Vi har köpt de andra byggnaderna ut mot Bruksgatan och har planer för utomhusmiljön mellan husen – där kan det kanske bli konserter så småningom. Vi bygger fyra nya arbetsplatser för uthyrning på ovanvåningen, ska flytta hit verkstaden och det blir även blomsteraffär och dans- och fitness-studio.
A: Nattklubben Daltons byggs också om, det ska bli mer röd sammet och ett riktigt alternativ till att gå ut i Helsingborg. Och i ett av de andra husen öppnas en rock- och bikerklubb. Vi har många idéer, men samtidigt är planen att inte ha någon plan. Vi tar en godisbit i taget och introducerar lite nya saker då och då. Jag gillar när det är rörigt, tror folk trivs bättre när allt inte är prydligt och nystädat.

Vad önskar ni er i julklapp?
A: Jag önskar mig lika mycket kraft som jag lagt på det här projektet – energi som jag skulle kunna lägga på mig själv istället. Dålig karaktär verkar ingå i min livsstil, men nu vill jag verkligen sluta röka och leva mer hälsosamt.
J: Det jag vill ha är en bra spånsug och ett ordentligt luftutsug i den nya verkstaden, då är jag nöjd.

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LI FERNSTEDT

lera & guld från Höganäs

Catherine och Nils Djurklou startade Höganäsgruppen förra våren. Idag kan man köpa deras svensktillverkade keramik i Stockholm, Köpenhamn, Hamburg, London och Paris. Men den enda egna butiken finns på Magasin 36.

Vad är Höganäsgruppen?
Catherine: Just nu är vi tio lokalt förankrade keramiker, konstnärer och formgivare som tillverkar moderna bruksföremål i Sverige under ett gemensamt varumärke.

Vad har 2012 inneburit för er?
C: Det har varit ett otroligt spännande år, men samtidigt väldigt tufft med mycket arbete. Flera av våra mest populära föremål handmålar jag i guld eller platina och bränner sen en tredje gång här i huset. Det har inte blivit mycket tid över för annat än mitt hantverk, försäljning och utveckling av Höganäsgruppen.
N: Det har varit härligt att se resultatet av vårt arbete. Samtidigt som fler och fler handlar i vår butik, har vi även börjat sälja våra föremål utomlands.

Hur ser er kundkrets ut?
C: Vi har en stark och trogen kundkrets som ofta kommer tillbaka och köper fler saker. De är inte så styrda av vad som är inne eller rätt, de värdesätter kvalitet och vågar välja med hjärtat.

Vad betyder det för er att vara i Magasin 36?
C: Det betyder självklart jättemycket. Det här är Höganäs keramiska hjärta och när jag kom hit och hittade Anders Johansson vid drejskivan blev jag helt förälskad i det här stället. Saltglaserat står för ursprunget, vi står för det nya och det är spännande att vi finns här på Magasinet båda två. Och dessutom blir jag inspirerad av Saluhallen, att laga mat och bränna keramik ligger väldigt nära vartannat.
N: Det här är en unik plats och Anders Martinssons och Johannes Friderys visioner för stället är guld värda.

Hur samarbetar ni på Magasinet?
N: Vi genomför aktiviteter tillsammans på olika sätt, men framför allt handlar det om att erbjuda besökarna en spännande mix som kittlar alla sinnen.

Vad händer med Höganäsgruppen under 2013?
C: Vi kommer att satsa mer på specialtillverkade serier för utvalda hotell och restauranger både i Sverige och internationellt. Jag skulle även gärna börja samarbeta med formgivare som arbetar i andra material, som trä och metall.
N: Vi fortsätter utveckla nya föremål och jobbar vidare med att etablera Höganäsgruppen i fler länder.

Vad önskar ni er i julklapp?
C & N: Vi har allt vi kan önska oss och älskar verkligen det vi gör. Det är en fantastisk gåva bara det och den ultimata julklappen är att få se vart vårt arbete leder oss.

Design för dig!

Apair - Björg - Dagmar - Rodebjer - Säby - Tiger - Lee - Turnover

butik L

Köpmansgatan 6
Höganäs
Tel 042-34 18 01
www.butikl.se

Almanacka 2013
Mölle och Höganäs

Förändringar sker snabbt. Med **Frederic Täckströms Almanacka 2013** kan du uppleva miljöer i Höganäs och Mölle som sedan länge är borta.

Höganäs - säljes hos Höganäs Bokhandel, Citygross, ICA Kvantum, Bogrens Tobak, Oldsberg Ost, Höganäs museum.

Mölle - säljes hos Höganäs Bokhandel och Skeppet, Nyhamnsläge.

Säljes även via Frederic Täckström • 0707-26 48 54
frederic@sbmolle.com • www.sbmolle.com

Välkommen till ett lika spännande som överraskande alternativ till traditionella julbordet, där vi istället för syltor, småvarmt och sill men under samma julgemyt, provar 11 ostar och 4 viner och berättar hur man bäst kombinerar.
Utmärkt bevis på uppskattning för det gångna året, om vi får säga det själva. Till kunder, medarbetare och vänner.
Och du bestämmer lokal – antingen är vi hos oss – i butiken finns plats för 22 kuvert eller så arrangerar vi provningen på plats hos er. Kom hit på en gång eller ring, så pratar vi om detaljerna. God jul – i nytt smaksällskap, alltså!

Köpmansgatan 6 a, Höganäs. Tel 042-33 05 05. www.oldsbergsost.se

OLDSBERGS OST

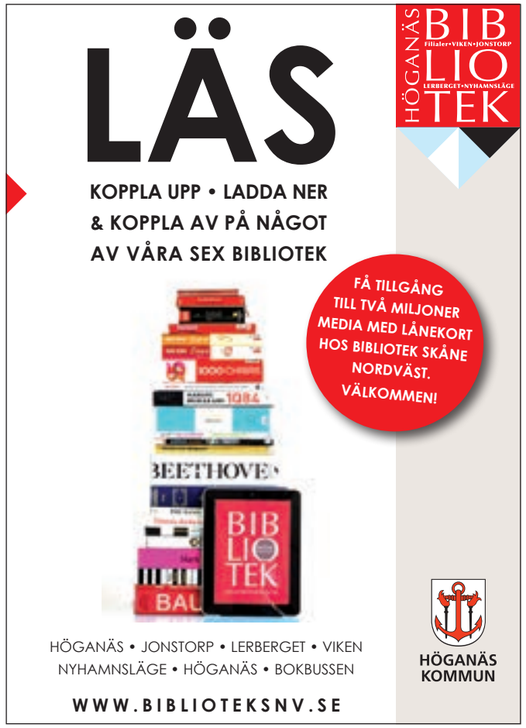

Butiken där alla vill synas

Kusinerna Jessica och Bianca Malmgren har lyft den lilla presentaffären på Köpmansgatan till inredningsbutiken på Magasin 36 som alla pratar om. Idag står leverantörerna i kö för att få sälja sina varor i Butiken.

Vad är Butiken?
Bianca: Det är en lifestylebutik som vill inspirera människor att hitta det mesta de behöver till sina hem, från matsalsmöblemang till nya tvålar.

Hur ser er kundkrets ut?
B: Det är allt från unga till äldre och vi försöker locka fler män med ett nytt sortiment kläder och skor. Vi har ett stort utbud som intresserar många.

Vad betyder det för er att vara i Magasin 36?
Jessica: Vi är jätteglada att vi vågade ta steget och flytta hit för två år sedan. Utvecklingen i huset har varit otrolig, från ett svart hål till det fantastiska ställe som Magasinet är nu.
B: Det är ett helt annat flöde av människor här sedan Saluhallen öppnade och idag ringer leverantörer hit varje dag och vill att vi ska ta in deras varor. Anders Martinsson har verkligen lyckats göra Magasin 36 till stället som alla talar om och vill uppleva.

Hur samarbetar ni på Magasinet?
J: Från början hade vi möten hela tiden, men nu när det kommer hit så mycket folk har vi nog allihop bara fått koncentrera oss på att få den egna verksamheten att fungera.

Vad har 2012 inneburit för er?
J: Våren var kämpig när hela huset var en enda stor byggplats, men sen Saluhallen öppnade har vi slagit alla rekord. I slutet av sommaren trodde vi att det skulle bli lugnt, men det var ju då det drog igång på allvar.
B: Julen kommer att bli väldigt mysig här och då ska vi även ta över hela lokalen själva. Idag delar vi den med Anders och Johannes, men i fortsättningen ska vi bara sälja våra egna saker.

Vad händer i Butiken under 2013?
J: Nu ska vi köra vårt eget race med egna möbler och unika föremål, allt från vintage till nytt. Vi drar redan mer folk än någon av oss hade vågat hoppas och ska utveckla Butiken vidare.
B: Det ska bli spännande att se vad som händer i hela huset och hur Magasinet kommer att fortsätta utvecklas. Vi ska jobba mer med vår webshop och har redan anställt två nya tjejer.

Vad önskar ni er i julklapp?
B: Upplevelser, det är bättre än alla saker man kan få. Jag älskar att bo på hotell en helg, eller åka pulka med min son i Sälen, äta våfflor och bara ta det lugnt och mysa tillsammans.
J: Jag håller med Bianca och önskar mig en riktigt skön spahelg när jag kan ta hand om sig själv.

Saltglaserat i medvind

Längst in på Magasin 36 finns det som en gång fyllde hela huset och som fortfarande ger lokalen dess karaktär och attraktionskraft – Saltglaserat. Anders Johansson drejar, Caroline Löfström sköter försäljningen, tillsammans värnar de historien och brinner för att varumärket ska leva vidare.

Vad är Saltglaserat?
Caroline: En keramisk hantverkstradition som funnits i de här lokalerna sedan 1835 och som är en viktig del av Höganäs historia. Idag tillverkar vi både de klassiska krusen och skapar samtidigt nya modeller som utvecklar varumärket.

Vad betyder det för er att vara i Magasin 36?
Anders: Saltglaserat och de här lokalerna hör ihop, i de här ugnarna finns hela historien och den tradition som jag verkar i.
C: Det betyder naturligtvis mycket för oss att vara i den här miljön, speciellt nu när så mycket folk kommer hit. Många blir fortfarande förvånade över att Saltglaserat finns kvar och det är viktigt att huset har kvar sin industriella, rustika känsla. Magasin 36 är unikt och det är häftigt att det finns i Höganäs.

Hur ser er kundkrets ut?
C: Saltglaserat är ett starkt varumärke och vi har kunder från hela världen. Både amerikaner och australiensare hittar hit för att köpa genuint, svenskt handdrejat stengods. Många höganäsare upptäcker att vi inte bara tillverkar krukor och krus och fler unga människor har börjat uppskatta riktigt hantverk.

Hur samarbetar ni på Magasinet?
A: Jag har börjat samarbeta med Saluhallen och restaurangen och det hoppas jag ska fortsätta. De har beställt mycket stengods av mig och även haft middagar här nere i ugnen. I samband med det har gästerna fått prova på att dreja med mig, vilket varit kul.

Vad har 2012 inneburit för er?
C: Vi har fått betydligt fler kunder, framför allt sen Saluhallen öppnade. Restaurangen har lockat hit många besökare, människor som också hittar in till oss och förstår vad hela den här byggnaden står för och handlar om.
A: Det har varit fantastiskt när människor från andra sidan jordklotet kommit hit och vet vad jag håller på med.

Vad händer med Saltglaserat under 2013?
C: Vi har lyckats lyfta Saltglaserat och har fått en bredare kundgrupp, men om vi ska kunna överleva måste vi hela tiden utveckla nya produkter och arbeta vidare med att stärka varumärket.

Vad önskar ni er i julklapp?
A: En resa till Bali hade inte varit fel. Två veckor där i vinter är precis vad jag behöver efter den här säsongen.
C: Jag vill bara ha lite vanligt julmys hemma, pyssla med fina paket och känna att människorna runt omkring mig mår bra.

Flyg lite grönare.
Flyg skånskt!
Vi har Sveriges nöjdaste kunder 2011
Res via Ängelholm/Helsingborg till Stockholm/Bromma, Gotland/Visby och Mora/Sälen. Läs mer och boka dina biljetter på kullaflyg.se.
Vi ses ombord!
Vi är miljöcertifierade enligt ISO 14001 sedan 2009!
kullaflyg.se
FLYG LITE SKÖNARE. FLYG SKÅNSKT

STORT URVAL AV VÄRLDENS BÄSTA CHOKLAD TILL BRA PRISER, VACKERT INSLAGET!
Direkten Bogens
Storgatan 37, Höganäs
042-342076
FÖRETAGARE, VI HJÄLPER ER MED JULGÅVORNA.

RUT PÅ S'KÄRET
Njut hos Rut!
Skånsk matglädje i hjärtat av Kullabygden
Boka bord på 042-34 61 88
www.rutpaskaret.se

VI FINNS DÄR DU FINNS
Välkommen till Sparbanken Öresund i Höganäs!
SPARBANKEN ÖRESUND

Vi ser på helheten!
Vi har den bästa lösningen för **optimal energibesparing**.
Läs mer om oss på www.behrensaenergi.se
NÖJD KUND GARANTI
10 års
IVT VÄRMEPUMPAR
BEHRENS ALTERNATIV ENERGI AB
042-23 85 82, 0431-100 56
Prästavägen 480-5 Viken

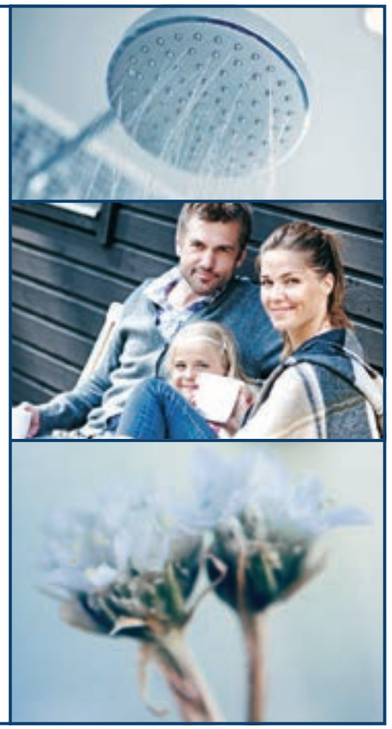

Mat & miljö i skön förening

Sedan Saluhallen öppnade i somras har Höganäs fått en ny mötesplats och Magasin 36 en rejäl skjuts framåt. Eva Dahlberg och David Mill förverkligar sin restaurangdröm och skapar ett unikt matkoncept i stadens mest spännande miljö.

Vad är Saluhallen?
David: En samlingsplats för fantastiska råvaror och människor som uppskattar dem. Saluhallen är vårt öppna skafferi där vi hämtar råvarorna till restaurangen, vilket innebär att vi kan ta vara på allt och knappt har något svinn. Och för mig och Eva är det en dröm som går i uppfyllelse.
Eva: Det är kravlöst och äkta – och med väldigt stor kompetens hos alla som jobbar här. Nittiofem procent är utbildade kockar och har verkligen kunskap för att kunna prata om mat. Saluhallen handlar också om en sorts matuppfostran, att tala om vilka råvaror som finns och hur man kan använda dem.

Vilka är det som äter lunch här?
D: Det är en salig blandning av alla sorters människor, både folk från bygden och de som gör en utflykt hit, till och med från Malmö och Göteborg.
E: Drömmen är att skapa ett så vidöppet koncept att alla känner sig hemma och vill komma hit. Här ser man kostymer och blåkläder bredvid varandra, barnfamiljer, väninnor, unga och gamla.

Hur har 2012 varit för er?
E: Hela den här processen har varit som en graviditet. Och när vi till sist började packa upp allting, var det som att för första gången se sin nyfödda baby – det gick inte att titta sig mätt.
D: Vi hade aldrig föreställt oss att det skulle komma så mycket folk från dag ett, det har varit helt fantastiskt.

Vad betyder det för er att vara i Magasin 36?
E: Atmosfären som finns här hade vi aldrig kunnat skapa, oavsett hur mycket pengar vi hade lagt ner. När allt är nytt blir det lätt bara kulisser, här är miljön levande och det tröttnar man aldrig på. Bättre än så här kan det inte bli.
D: Den här lokalen har en otrolig historia. Tusentals höganäsare har jobbat här och de har allihop sina bilder av hur det var då. Idag kommer de hit med sina barnbarn och äter lunch. Det är fantastiskt att få vara med och öppna det här huset för Höganäs igen.

Hur samarbetar ni på Magasinet?
E: Hela det här projektet handlar om samarbete där många kreativa och väldigt duktiga människor varit inblandade. Det är roligt när man hjälps åt och ju mer som finns i huset, desto fler människor kommer hit. Jag och Anders Martinsson har känt varandra sen vi var barn och tillsammans med Johannes skapar han södra Sveriges coolaste mötesplats här.

Vad händer i Saluhallen under 2013?
E: David kommer säkert att komma med nya idéer som jag behöver vända och vrida på en stund, innan jag också är med. Han galopperar och jag håller i tyglarna, men det finns hur många utvecklingsmöjligheter som helst för det här stället. The sky is the limit, det finns inga gränser.
D: Vi har redan pratat om ett bryggeri och jag skulle även gärna ha ett kafferosteri i huset och en kvarn för att mala vårt eget mjöl. Det här är ett kreativt hus som jag skulle vilja blev så självförsörjande som möjligt, kanske med ett växthus på taket där vi kunde odla kryddor och grönsaker.

Vad önskar ni er i julklapp?
D: En riktigt bra kokbok som jag kan sitta och läsa när barnen härjar omkring. Det kan förgylla hela julen för mig.
E: Lugn och ro och snälla barn, det är allt jag vill ha.

Vår bästa jul

TEXT SUSANNE RAVANI
FOTO LI FERNSTEDT

MIN MORMOR HULDA bakade två sorters bröd när jag var barn – söttbröd och limpebröd. Hon stod framför köksfönstret och hade en stor degbulle under varje handflata. Snabbt och lätt snurrade hon dem till runda bröd som gräddades i den kokseldade AGA-spisen. Sedan dess har ingen jul varit möjlig utan limpebröd, helst med skivade köttbullar på.

På Kullalivs julbord har vi förutom det goda brödet dukat upp löksill, mormors köttbullar med ljuvlig långkål och en härlig vintersallad med granatäpple. Den kaneldoftande juldrinken passar fint till farmors fruktkaka fylld med aprikoser, mandel och russin.

Vi önskar er alla en riktigt skön och långsam jul!

Farmors fruktkaka

250 g smör eller margarin
12 torkade aprikoser i småbitar
2 dl socker
3 ägg, ett i taget
4 dl vetemjöl
3 dl russin
200 g mandel eller hälften valnötskärnor
(några katrinplommon och en skvätt konjak)

Smält smöret i en rymlig rostfri kastrull och ställ att svalna.

Skär aprikoserna i småbitar. Smörj och bröa en rak brödform (2 liter). Värm ugnen till 150 grader.

Rör ner sockret i kastrullen med det avsvalnade smöret och knäck ett ägg i sänder. Rör om kraftigt mellan varje ägg.

Mät upp mjölet i en skål och blanda ner russin, aprikosbitar, mandlar och eventuellt valnötskärnor.

Blanda väl innan allt rörs ner i äggsmeten. Se till att smeten blandar sig ordentligt. Det får inte finnas några ”mjölfickor”. Lägg den tunga smeten i den smorda formen.

Grädda kakan i nedre delen av ugnen i 1 timme och 20–30 minuter. Stjälp upp kakan och låt den kallna i formen. Slå sen in den i folie och förvara den på en sval plats, helst inte i kylskåp. Efter två dagar har den mognat till rätt smak och konsistens och håller sen i en månad.

Kerstins långkål

2 medelstora grönkålsstånd
4 dl vegetarisk buljong eller skinkspad
2 msk smör eller margarin
1,5–2 dl grädde
salt
vitpeppar
(eventuellt lite socker)

Skölj grönkålen och repa bladen från de grova stjälkarna.

Koka kålen mjuk i buljongen. Det brukar ta cirka 20–30 minuter. Ta upp den och låt rinna av.

Hacka kålen och fräs den ordentligt i fettet i en stekpanna.

Späd till sist med grädde och smaksätt med kryddorna och eventuellt lite socker. Långkålen smakar underbart till skinka, korv och köttbullar.

Vi dukar upp Kullalivs julbord på **Magasin 36** i Höganäs. Tallrikarna kommer från **Höganäsgruppen**. Skålar, uppläggningsfat, juldekorationer och växter från **Butiken**. Äpplen, ost, rågbröd och korv från **Saluhallen**. Stort tack till alla – även **Grands café** för all hjälp.

Britts löksill

8 urlakade sillfiléer
1–2 rödlökar
5 dl vatten
4 msk ättiksprit, 24%
4 dl socker
8 hela nejlikor
1 msk gult senapsfrö
1 msk kryddpeppar

Koka upp vatten, ättika, socker och kryddor. Låt svala. Hacka löken, varva den med sillen skuren i bitar och häll över den kalla lagen. Låt mogna i kyl över natten.

Vintersallad med granatäpple

Salladsblad av dina favoritsorter
2 apelsiner
2 avocado
2 granatäpplen
1 schalottenlök
10 körsbärstomater
valnötter
salt, svartpeppar

Lägg salladsblad på ett fat, skär apelsiner och avocado i bitar, dela granatäpplena och knacka försiktigt ut de röda kärnorna. Skiva schallotenlöken, grovhacka valnötterna och blanda allt. Dekorera med de små hela tomaterna och häll över en dressing på olivolja, äppelbalsamvinäger, salt och peppar.

Cinnamon Old Fashioned

En drink med julsmak.

Stänk några droppar angostura i botten av ett glas, rör ner 1 tsk farinsocker, 1 tsk kanelsirap och slå sen på cirka 3 cl bourbon. Is efter tycke och smak och kanelstång att röra med.

Kanelsirap säljs i specialbutiker för kaffe. Du kan också koka den själv. Blanda 1 dl vardera av sirap och farinsocker och vatten i en kastrull. Lägg i en kanelstång och koka ihop utan lock till simmig konsistens cirka 10 min. Låt kallna.

Mormors köttbullar, 90 st

1,5 kg blandfärs
2 ägg
2 dl vispgrädde
1 rågad dl skorpmjöl
3 lökar, grovrivna
1,5 tsk salt
0,5 tsk mald vitpeppar
1 km mald ingefära

Vispa upp äggen, blanda ner grädde och skorpmjöl, låt stå och svälla en stund. Blanda ner köttfärsen, den rivna löken och kryddorna. Forma fina bullar med fuktiga händer och stek i omgångar.

Huldas limpebröd

Till skållningen dag ett:
600 g rågsikt
1 liter svagdricka
1 msk salt
2/3 dl rapsolja

Blanda mjöl och salt i en rymlig bunke, värm dricka och olja till kokpunkten och häll den heta vätskan över mjölet. Rör om ordentligt och låt stå över natten.

Dag två:
1,4 kg rågsikt
75 g jäst
1 dl mjölk
2 dl brödsirap
1 msk hel anis
1 msk hel fänkål

Värm sirapen till kokpunkten tillsammans med kryddorna och häll över degen. Rör ut jästen i mjölken och häll ner i bunken. Arbeta degen kraftigt och tillsätt rågsikten lite i taget. Degen ska bli smidig och släppa bunkens kanter. Täck med en handduk och låt jäsa till dubbel storlek på varm och dragfri plats, minst tre timmar.

Sätt ugnen på 175°. Slå upp degen på mjölat bakbord, dela i tre delar och forma till runda bröd. Låt jäsa 45 minuter, pensla med mjölk och grädda i nedre delen av ugnen i 1 timme. Svalna på galler under bakduk.

LARSVIKEN

Lanthandel med egenproducerade grönsaker & rotfrukter efter säsong. Potatis i mängder och hängmörat oxkött från våra egna djur.

Larssons Chips, rykande färska, direkt från vårt eget Chipseri på gården.

Öppet året runt tisdag-fredag 10-18 & lördag 10-15.

042-23 86 50 | butik@larsviken.se | www.larsviken.se

Hitta till oss: Väg 111 från Helsingborg mot Höganäs.
I Viken 2:a avfarten vid viadukten, ta in mot Viken centrum.
Skylt vid vägen.

RETROHUS®

RETROHUS – HUS I FIN FORM

073 715 39 97 finform@retrohus.se www.retrohus.se

Släpp in höstvärmen!

Vi hjälper dig att lyckas!

Vill du förnya ett enstaka rum eller söker du efter nya idéer till ett helt rum?
Låt oss ge dig proffisionell rådgivning och lotsa dig genom djungeln av tapeter, färg och golv!

Kom in eller ring och boka en tid med vår Inredningsrådgivare.
Vi kan även hjälpa dig med omklädning och renovering av gamla möbler.

VÄLKOMMEN IN!

Låt barnen leka i vår lekhörna medan du botaniserar bland färg, tapeter och golv.

colorama
STÖRST PÅ FÄRG, TAPET, GOLV OCH KAKEL

HÖGANÄS
Brännerigatan 19, tel 042-34 10 20
www.colorama.se

BORTA MED VINDEN

Villa Storhallen var Mölles mest charmanta fastighet, byggd som en symbol för nyskapad rikedom på en av byns mest storslagna utsiktsplatser. Den eleganta patriciervillan med dess magnifika entréhall hade platsat i vilken amerikansk storfilm som helst, men är nu borta med vinden.

TEXT ERIK MAGNUSSON

Et utdrag ur boken *Här ha vi det ljufveligt!* av Erik Magnusson & Frederic Täckström som handlar om hotell och pensionat i Mölle och Arild genom tiderna.

Det fanns flera finstilta paragrafer i det arrendekontrakt som Bernhard Paulson, källarmästare på Hotell Mölleberg, tecknade med Nils Gyllenstierna på Krapperup i oktober 1912.

Bernhard Paulson hade under femton sommarsäsonger som hotellvärd samlat på sig en smärre förmögenhet. Nu ville han bygga en ståtlig patriciervilla för sig och sin familj alldeles ovanför sitt välbesökta sommarhotell. Villan skulle byggas på Storhallen, en av byns vackraste utsiktspunkter.

Det skulle bli en villa i två plan med generösa utrymmen för familjeliv, matlagning och gäster. Men baron Gyllenstierna var noga med att skriva in en rad förbehåll i kontraktet. De gällde allt från tillbyggnader, grundmurar, hussocklar och staket till eldstäder, skorstenar, spillvatten och eventuella hyresgäster.

Bland annat förbjöd baronen på Krapperup Bernhard Paulson att förse den planerade lyxvillan med ett iögonfallande torn.

Baronen måste ha sett 1910-talets arkitektoniska modenyck med präliga tornbyggnader som ett oskick. Grand Hôtel Ahlbäck var färdigbyggt på Harastolen med torn och tinnar. Johannes Ahlbäcks hotellbygge liknades vid ett pampigt renässansslott.

Dessutom hade källarmästare Johan Elfverson på Hotell Elfverson redan fått klart för en tillbyggnad längre upp i Möllebacken. Han hade beställt ritningar på ett slottsliknande annex som skulle förses med en kyrktornsliknande spets. Likheterna var tydliga med slott som Bogesund, Teleborg och Tosterup.

Baronen måste ha sett en klar risk för att Kockenhus och Krapperup, familjen Gyllernstiernas egna paradfastigheter, skulle hamna i skuggan av Mölles många ståtliga nybyggen.

Trots att Villa Storhallen byggdes utan torn imponerade nybygget på alla som följde byggnationen under våren 1913.

Enligt vad Höganäs Tidning skrev i mars 1913 intar Storhallen ”nu första rangplatsen bland charmanta villabyggnader i Mölle”.

Bernhard Paulson hade bara valt förstklassiga byggnadsmaterial för sitt skrytbygge. Den hårda granithallen utgjorde byggnadens fundament. Grundmuren hade fogats samman av huggen granit. Ytterväggarna hade murats av olikfärgat tegel från Skromberga. De glaserade tegelstenarnas kulör mörknade högre upp på fasaden. På taket låg importerade tyska tegelpannor i skiftande färgnyanser.

I byggnadens centrum hade Villa Storhallen en jättelik hall som hade platsat i vilken herrgårdsmiljö som helst. Entréhallen hade full takhöjd ända upp till en glaslanternin i taknocken, som bidrog till uppvärmning och ljusinsläpp.

En vinklad trappa ledde från familjevåningen på bottenplanet upp till en svit av gästrum på övre planet. Varje gästrum hade eget wc, en oerhörd modernitet vid den här tiden.

Villa Storhallen kom snabbt att betraktas som Hotell Möllebergs mest fashionabla annex, en hotellbyggnad där de boende kunde njuta av exklusiv rumskomfort och den vackraste av utsikter.

”Till och med storstädernas prakthotell hafva knappast något motsvarande att erbjuda den mest pretentiösa turistfamilj”, skrev Höganäs Tidning.

VARJE RUM HADE EGEN BALKONG och enligt vad som påstods vid invigningen bjöds den gäst som hällde upp kranvatten i sitt glas ”i samtliga våningar på kristallklart vatten från Kullabergs beprisade källor”.

Inredningen följde de ideal som konstnärsparet Carl och Karin Larsson hade predikat i bilderböcker sedan 1890-talet. I Villa Storhallen rymdes inte tunga möbler och mörka färger. I stället blandades lättare stilar som bröt upp gränserna mellan yttre och inre rum.

Begravningskalas på Villa Storhallen.

Alma ”Lalla” Olinsson (1892–1973) var under flera decennier Mölles okrönta hotelldrottning. Hon började sin hotellkarriär i Landskrona, där hon och maken John drev Stadshotellet.

Pappan, byggmästare Sven Bengtsson Lindström, ägde och drev Hotell Lindström i Mölle, som hon tog över i slutet av 1930-talet. 1938 byggde hon om hotellet till Kullahus.

År 1943 köpte Lalla Olinsson Hotell Olympia och år 1947 Storhallen av sin bror, Auke W Lindström. Båda förvandlades till annex åt Grand Hotell med dess starkt växande omsättning. Hon sålde Grand Hotell och Hotell Olympia vidare 1954.

I stället förvärvade hon resterna av det eldhärjade Hotell Elfverson, renoverade det för 150 000 kronor, men sålde det efter något år för att koncentrera sin hotellgärning till Storhallen och Kullahus, som hon på 1960-talet döpte om till Örehus.

Under andra världskriget omvandlade Lalla Olinsson fyra Möllehotell till flyktingförläggningar. Hon gav under och efter krigsåren fristad åt 400 danska, estländska och polska flyktingar.

På taket hade Storhallen en Glaslanternin som fungerade som en tidig solfångare.

Inredningen i Villa Storhallen var som hämtad från en av Carl Larssons målningar från Sundborn. Bernhard, Ida och William Paulson har slagit sig ned i ett av villans ljusa hörnrum.

Det finns ett gulnat fotografi på Bernhard och Ida Paulson med sonen William bevarat från 1917. Där har Storhallens värdpar slagit sig ner i ett enkelt trämöblemang i ett av fastighetens ljusa hörnrum. Den vitmålade soffan, de vita trästolarna, det lilla runda matbordet, en liten nätt blomsterpiedestal och de vita tyllgardinerna påminner om de inredningsdetaljer som finns med på Carl Larssons målningar från Sundborn. Precis som Karin Larsson på Sundborn tycks Ida Paulson ömt ha vårdat sina pelargoner på Villa Storhallen.

Efter Bernhard och Ida Paulsons död gjorde sonen William Gydmer om Villa Storhallen till sommarpensionat med fru Beata Brandt som föreståndare. Pensionatsgästerna fick veta att de kunde få morgonkaffe på Storhallen, men i övrigt måste de inta alla måltider på något hotell i närheten.

Eftersom William Gydmer inte längre bodde i Mölle bjöd han 1940 ut Villa Storhallen till försäljning. ”Säljes förmånligt vid snabb affär”, hette det i den annons som William Gydmer lät publicera i Helsingborgs Dagblad.

Enligt Gydmer kunde villan lämpa sig till semesterhem, vilohem, förstklassigt pensionat eller exklusiv privatbostad.

Det blev Auke W Lindström, ordförande i Mölle municipalnämnd, som kom att nappa på annonsen. Genom ett snabbt bud blev han ny ägare till Villa Storhallen. Auke W Lindström hade bara svävande planer för sin nyförvärvade villa och lät systern Lalla Olinsson driva flyktingförläggning i fastigheten. Först inhyste hon judiska flyktingar från Danmark, under krigsslutet en större grupp franska och belgiska krigsbarn.

Auke W Lindström sålde 1947 villan till sin syster, som lät renovera den från grunden. På 1950-talet hade hon tjugo moderna gästrum till uthyrning under sommarhalvåret. De flesta gästerna bokade in sig via Grand Hotell.

Lalla Olinsson lät dock Villa Storhallens hotellverksamhet vila under ett år. I samband med att ålderdomshemmet i Höganäs byggdes om 1952–53 fungerade villan som tillfälligt kommunalt äldreboende.

När Lalla Olinssons hotellimperium förvandlades några år senare blev Storhallen annex till Hotell Elfverson. En sängplats kostade 1956 nio kronor i ett rum med bad, åtta kronor i ett rum med wc och tvättställ, fem kronor i några få rum utan rinnande vatten. En så kallad betjäningsavgift på 15 procent tillkom.

I slutet av 1950-talet marknadsförde Lalla Olinsson Villa Storhallen som familjehotell med frågesporter och tv-visningar. Men vuxna kunde även roa sig på egen hand med dans och roulette. Baren hade fullständiga rättigheter.

I slutet av 1960-talet förvandlades Villa Storhallen till sjuk-, vård- och hälsohem med 29 vårdplatser under namnen Vita Nova (Nytt liv) och Möllegårdens rehabiliteringshem. Storhallen blev en tummelplats för fastekurser, zonterapi och medicinska bad.

Den gamla patriciervillan revs 1983 och skulle enligt Handelsbolaget Björnens planering ge plats till bostadsrätter i lyxklass. Men planerna kullkastades. I stället byggdes ett hyreshus i fyra våningar som idag kallas Trappstigen.

Annons från 1940

Villa Storhallen, Mölle

solid byggnad, vackert belägen intill bersskog, med hänförande utsikt över Oresund samt svenska och danska kusterna, **säljes förmånligt** vid snar affär.

Villan innehåller 20 rum (varav i bottenvåningen 5 större samt hall), bodrum, k/k och rymliga källarlokaler. 11 av rummen ha balkong, varjämte finnes en stor altan och en loggia. — Alla moderna bekvämligheter. — Till villan hör en större trädgård (tomtarea 3,700 m²).

Villan torde lämpa sig till **semesterhem, vilohem, förstklassigt pensionat** eller **exklusiv privatbostad.**

Närmare upplysningar genom **mäklarefirman G. Björklund,** Hälsingborg, tel. 132 22, eller ägaren **W. Gydmer,** Söderköping, tel. 480.

En sängplats kostade nio kronor

Fyra Mölleherrar vid Storhallen 1924. Martin S Cronberg, v vid Hotell Kullaberg, Auke W Lindstrom, ägare till Hotell Möllegården, Bernhard Paulson, ägare till Hotell Mölleberg samt den senares son William Paulson-Gydmer ligger utsträckta i gräset framför Villa Storhallen.

Foto: Lars Owesson

Full fart mot ett levande centrum

Nyöppnade Magasin 36 drar rekordpublik, medan gamla Ica, Coop och flera lokaler på Storgatan och Köpmansgatan står tomma. Hur står det till med handeln i Höganäs? Kullaliv ställde frågan till Monica Oldsberg, ordförande i Höganäs City.

– JAG ÄR MYCKET POSITIV och har en enorm framtidstro när det gäller handeln i Höganäs. En del handlare har det kämpigt nu, men då gäller det att anpassa kostymen och vara med när det vänder, säger Monica Oldsberg lugnt över en kopp kaffe på Kakboden.

Framtidstron beror bland annat på att flera nya butiker är på väg in och fyller tomma lokaler i Höganäs. Dessutom har gruppen Företag och handel – som består av företag, handlare och kommunfolk – nu fått med sig de stora fastighetsägarna. Att fastighetsägarna finns med är ett viktigt steg för att kunna skapa ett levande centrum, menar Monica, som i förlängningen också vill få med sig bostadsrättsföreningarna.

– För att få en riktig, pulserande stadskärna måste alla intressenter samarbeta mot ett gemensamt mål. Vi måste peka ut riktningen och ta ett mycket större grepp.

– Göteborg & Co är en stor förebild för mig. De satte upp målet att Göteborg skulle bli Sveriges eventstad nummer ett, fick handlare, företagare och fastighetsägare att arbeta mot ett tydligt mål och lyckades med det.

Många efterlyser att levande, koncentrerat centrum i Höganäs. Monica tycker att Köpmansgatan med café, sushirestaurang, klädbutiker, bibliotek, bokhandel och bio är på rätt väg.

– Men vi måste ha många flera mötesplatser. Forskare inom området menar att det behöver hända något var sjunde meter för att man ska ha ett levande centrum.

Att locka och behålla ungdomarna inne i Höganäs står högt på Monicas prioriteringslista. Men hon tror inte att man kan locka dem genom att fylla gamla Ica – Florafastigheter – med märkesbutiker. Helsingborg och Väla har allt det där. Höganäs måste konkurrera med något annat.

– Jag tycker att vi ska vara stolta över att Höganäs inte har några kedjebutiker utan många ”independent stores” som ofta har startats av någon med ett specialintresse. Det vi måste skapa för ungdomarna är nya mötesplatser. Cafékulturen är utbredd och har kommit för att stanna. Ungdomarna måste kunna träffas på caféer som har rätt stuk för dem, ta med sina laptops och bara ”hänga”.

Finanskrisen i Europa och turbulensen runt om i världen påverkar förstås handeln och konsumenternas köpbeteende. Konsumenterna har blivit mer kräsna. Om de ska öppna plånboken idag vill de ha kompetent, personlig service och en speciell upplevelse. Något som också förklarar varför den unika miljön på Magasin 36 med saluhall och restaurang i kombination med keramik och kläder har blivit en så stor succé.

Monica Oldsberg tror inte att Magasin 36 påverkat handeln inne i Höganäs i negativ riktning. Tvärtom.

– I grunden har Magasin sin egen målgrupp, men den ena gruppen spiller över till den andra. Jag har själv märkt att det dyker upp nya kunder i min butik. Saluhallen har verkligen placerat bygden på kartan som stället där närproducerat, vinodling och delikatesser har en stor plats. Har man siktet inställt på mat och dryck av hög kvalitet kommer man till Höganäs.

Att ge kunderna en upplevelse är ett sätt att överleva, menar Monica Oldsberg. Men framför allt måste butikerna i stadskärnorna lära sig av köpcentra när det gäller öppettider. Hon ser mycket nöjd ut när hon berättar att en majoritet av alla handlare som är medlemmar i Höganäs City enats om gemensamma öppettider från och med julskyltningen, första söndagen i advent fram till jul.

– Hur lever den moderna familjen idag? När har de tid att handla? Inte på vardagar mellan 10 och 18. Vi måste anpassa oss efter det, avslutar Monica Oldsberg.

–Liselotte Fritz

Så kan du utvecklas som företagare!

Kommunens avdelning Näringsliv och marknad vill att Höganäs ska sjuda av entreprenörskap och kreativitet.

Vi sätter ribban högt; vi vill ha ett starkt företagsklimat, vi vill bjuda på ett gott värdskap och vi vill framförallt samverka med näringslivet.

Tillsammans med andra förvaltningar och avdelningar i Höganäs kommun och våra referensgrupper Företag och handel och Visit Höganäs, vill vi utveckla Höganäs och hela Kullabygden för ”Höganäs är väl värt att investera i”.

Vi arbetar för att det ska vara lätt för dig som företagare att utvecklas i Höganäs kommun. Vi ger bland annat rådgivning samt arrangerar utbildningar och aktiviteter för den som är eller vill bli företagare.

Rådgivning, utbildning och aktiviteter

RÅDGIVNING om företagande i Höganäs kan du få via telefon eller om du bokar tid för besök. Vi samverkar bland annat med Nyföretagarcentrum, Connect, ALMI.

UTBILDNING sker bland annat genom starta-eget utbildningar och företagaraftnar på Café Amanda, Höganäs Bibliotek. Varje kväll har ett eget tema. Vi samlas för att diskutera och utbyta tankar och erfarenheter kring de olika ämnena.

AKTIVITETER ordnar vi bland annat genom stadshuslunchar, handlarkvällar och frukostmöten för turistaktörer då företagare, politiker och kommunala tjänstemän träffas. Träffarna lockar runt hundra företagare varje gång och ger förutom information om aktuella händelser också många nya kontakter. Träffarna är öppna för alla företagare och det går bra att anmäla sig på kommunen@hoganas.se.

Företagslots i Höganäs kommun

Näringsliv och marknad vill underlätta etableringar och myndighetskontakter. I höst har vi infört Företagslotsen som innebär att du vid ett möte kan träffa flera handläggare och snabbt och effektivt reda ut flera frågetecken samtidigt. När det gäller större ärenden – till exempel nu- eller ombyggnader eller nyetableringar – är det många kontakter som behöver tas med olika delar av kommunen. Företagslotsen effektiviserar detta både för dig som företagare och för kommunen.

Regler, tillstånd och anmälan

När du ska starta en ny verksamhet eller om du redan driver en verksamhet, är det viktigt att du tar reda på det krävs antingen registrering, anmälan eller ett tillstånd. Gå in på www.hoganas.se och läs mer. Tänk på att handläggningstiden kan variera så var ute i god tid.

Vill du ha besök från kommunen på ditt företag?

Näringsliv och marknad gör gärna företagsbesök. Vill du veta mer om näringslivsfrågor, har du något du vill diskutera med oss, eller helt enkelt berätta om ditt företag, kontakta oss, Peter Nyström, näringslivsansvarig i Höganäs kommun, 042-33 71 90 eller peter.nystrom@hoganas.se

Närmsta shoppingcenter ligger närmare än du tror.

Parkeringen är gratis och utöver de stora kedjorna finner du ett ordentligt fång lokala specialbutiker med originella utbud – med sådant man inte hittar i andra köpcenter. Alltihop vackert inramat av en spännande stadsbild och genomsyrat av skön atmosfär som bara ett läge vid havet kan erbjuda.

Mitt framför näsan! Skönt att inte behöva åka land och rike runt för att fixa julkappar. Handla hemma i Höganäs alltså!

Håll utkik efter den röda ”Öppet alla dagar fram till jul”-dekalen så vet du dessutom vilka butiker som har förlängt öppethållande.

Välkommen till Höganäs City och god jul från oss alla till er alla såklart!

HÖGANÄS CITY
Din jul shopping nära havet
www.hoganascity.com

HET DANSK DESIGN
Idag är möbler i teak och jakaranda från 1900-talets mitt hett eftertraktade på auktion. Karmstolen i jakaranda heter Samsö och är formgiven av Ib Kofoed Larsen. På Auktionshuset Lauritz.com kan man ropa in ett par Samsö i skinn och jakaranda för 20 000 kronor.

STÄMNINGSFULL BELYSNING
Tända ljus och mysig belysning är viktigt i juletid. Den klassiska Lyckebylampan kommer från Karlskrona lampfabrik och började tillverkas redan 1884. Kostar 1 295 kr och finns på Kullabygdens byggnadsvård. Där hittar du också vackra fårskinn från Arild och Gotland. Priser från 1 200 kr.

Bulla upp i tv-soffan i jul

Under julhelgen har vi tid att sjunka ner framför bra tv-dramatik och spännande filmer. Med härliga kuddar från tillverkaren Gripsholm blir det riktigt mysigt i soffan. 208 kr hos Mina Fina.

INRED MARINT
Längtar du efter din båt i juletid? Då kan den här härligt patinerade lampan med röda inslag i trä och med rep ge lite tröst. Höjd 74 cm, bredd 40 cm. Skärm ingår. Pris: 1 350 kr hos Sjöbutiken.

RENOVERA GAMLA MÖBLER MED STIL
Julledigt? Kanske har du tid att ta hand om gamla, slitna möbler. Hos Colorama finns produkterna som underlättar ditt arbete. Antikvax 145 kr, flytande pigmenterat vax 218 kr och Anza penslar från 49 kr.

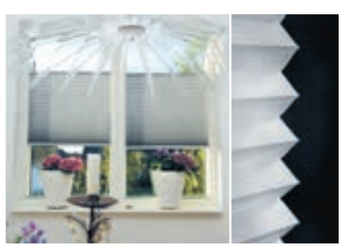

Julmys med vackra plisségardiner

Släpp in ljus, skapa spännande kontraster eller mörklägg ditt sovrum. Julen kan vara tiden att tänka nytt och inreda ditt hem med vackra plisségardiner. Hos Plisséexperten finns oändliga valmöjligheter när det gäller färger, mönster och egenskaper. Pris från 795 kr per fönster.

Hos oss känner Ni den gemytliga atmosfären med naturen nära inpå. Vi ger er personlig service i varm och charmig atmosfär.

Kontakta oss gärna för mer information om oss och vårt orientaliska SPA . **Välkommen!**

Brunnby Gård
www.brunnbygard.se Tel: 0046 (0) 42-353000

Prêt • Rosner
Enjoy • Zcar
Kello • Paon
Ted Nicol
Signature
Etage • ZE-ZE
Molly Jo • m fl.

För den modemedvetna kvinnan!
Butik Sjutton
Öppet må-fr kl 10-18, lö kl 10-14
Köpmansg. 17, Höganäs, 042-33 12 52

KAFÉ ZOLO

Sallader, Smörgåsar, Soppor, Wraps, Hembakat, Kaffe, Te... Gott!
Öppet: Måndag till Fredag, kl 11 – 17, Lördag kl 11 – 15
Köpmansgatan 17, Höganäs, tel 042 330440 / 0708 511 262

BUTIKEN FÖR HEM & BARN
Välkomna! Magda & Kristina
mina fina
Tel: 042-34 20 50
Köpmansgatan 12A • Höganäs

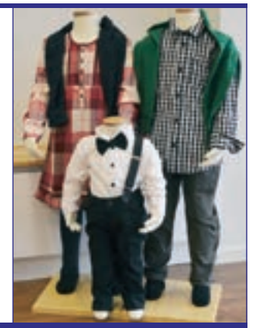

Sänglinne - Handdukar - Plädar - Överkast - Kuddar - Dukar - Mattor

Julstämning på Vikens Lantmän

Julgransförsäljning från den 30 nov.

Vi har alla tillbehören till granen!

Djuren kommer på besök som vanligt till julskyltningen den 9 dec.
Öppet kl 12.00-16.00 denna dag.

Vikens Lantmän
Tel 042-23 61 10 Karlsfältsvägen 3
www.vikenslantman.se

GLOBAL® SAI
VÄRLDSPREMIÄR!

HANDTAG
HANDTAGSSTÅL SAMMA SOM YTSTÅL = TÅLIGARE SVETS
ERGONOMISK DESIGN
FYLLD MED SJÖSAND FÖR OPTIMAL BALANS

STÅLET
TRE LAGER
KRAFTFULL FÄRGSTARK
CROMOVA 18 – SANSO
18/8-STÅL

BLAD & DESIGN
HAMRAD & BLÄSTRAD YTA
SPEGELPOLERAD EGG
SLIPAD FÖR HAND
DESIGN: KOMIN YAMADA

Kitchen House
SPECIALBUTIK FÖR KÖKET
Köpmansgatan 12A HÖGANÄS • 042-34 30 20
Lilla Torggatan 5 HELSINGBORG • 042-14 98 05

NOVEMBER

Naturum Kullaberg
Permanent utställning ”Porten till Kullaberg”. Vinterstängt i december och januari.
Läs mer: www.kullabergsnatur.se

Keramiskt Center
Utställningar: Verk av 45 keramiker från nordvästra Skåne, Keramisk skulptur av Jakob Robertsson, Joakim Bengtssons samlingar (t o m 30/12). Julmarknad 1–30 december. Prova-på i verkstaden söndagar kl. 14.00–16.00, från 7 år. Kursverksamhet, filmvisningar.
Läs mer: www.keramisktcenter.se
Öppet. tors–fre kl. 11.00–17.00, lör–sön kl. 11.00–16.00. I december utökade öppettider.

Studio MA
Utställningar.
Läs mer: www.matsanderssonart.com

Svenskt språkcafé
Förbättra dina kunskaper i svenska.
Läs mer: www.biblioteksnv.se
Höganäs Bibliotek, Café Amanda, onsdagar kl. 15.00–16.00, fram till 12 december.

17/11–30/12
”Slutspurt”
Utställning i Konsthallen.
Läs mer: www.hoganasmuseum.se
Höganäs Museum, tis–sön kl. 13.00–17.00

24/11–30/12
Max Walter Svanberg
Jubileumsutställning i Galleriet.
Läs mer: www.hoganasmuseum.se
Höganäs Museum, tis–sön kl. 13.00–17.00

Den röda hatten på Eric Ruuths Kulturhus 1/12

29
Juristjouren
Kostnadsfri personlig juridisk rådgivning i ca 15 minuter.
Förbokas på 070-496 46 96
Höganäs Bibliotek kl. 17.30–19.00

Hvar 14:e dag: ”Sagan om Saga”
Bosse Svensson berättar och visar bilder. Entré: 50 kr. Förköp Höganäs Bibliotek. Läs mer: www.biblioteksnv.se
Café Amanda, Höganäs Bibliotek, kl. 19.00

DECEMBER

1–31
Keramikstafetten på Höganäs bibliotek
Föremål av Yvonne Larsson
Läs mer: www.biblioteksnv.se

1
Mataki Boule Loppis och Lions Loppis i Blå Hallen
Mer: www.matakiboule.se/Loppis.html och www.hoganasforetagarna.com/lions
Bruksgatan, Höganäs, kl. 09.00–12.00

Den röda hatten
Dockteaterverkstan. För 2–5 år.
Biljetter à 30 kr på Höganäs Bibliotek
Läs mer: www.hoganas.se
Eric Ruuth Kulturhus, kl. 13.00

1–2
Julsalong
Galleri Hamnen, Vikens hamn
Läs mer: www.gallerihamnen.nu

2
Julspel
Medverkande från Eric Ruuth Kulturhus.
Läs mer: www.ericruuth.se
Tivolihuset, Höganäs, kl. 15.00

Skyltsöndag
Traditionsenlig julskyltning i Höganäs och Kullabygden.
Läs mer: www.hoganas.se

2–16
Konst i vinter
Måleri och konstsmide med Hörtnagl och Gustafsson.
Läs mer: www.vonwerder.com
Galleri von Werder – Krapperup lör–sön kl. 11.30–17.00

2, 8, 9 & 15–16
Julutställning
Medlemmarna i Konstnärsklubben 2008 ordnar julutställning.
Vernissage 1:a advent, 2 december.
Läs mer: www.konstnarsklubben.se
Galleri Thofelt, Lerbergsvägen 55, Höganäs, kl. 13.00–17.00

När du ska sälja din bostad!

Vi tänker långsiktigt och vill vara ditt självklara val av mäklare – även nästa gång! Din afffär är unik och vi ger dig vårt uppriktiga engagemang. Kontakta oss på 042 -33 32 89

Bruksgatan 7 • Höganäs • www.skyvell.se
ulrika skyvell
FASTIGHETSMÄKLARE

Lammkött, Korvar, Fårskinn, Ull, Stickat & Tofflor

Hos oss hittar du både favoriterna på julbordet och de bästa klapparna!

KULLA LAMM
Närproducerad matglädje

G:a Södåkravägen 394, Jonstorp 0733-895142 www.kullalamm.se

För ett bättre liv
Anslut Din bostad till stadsnätet
Spara pengar och miljö
Kontakta
Höganäs Energi AB

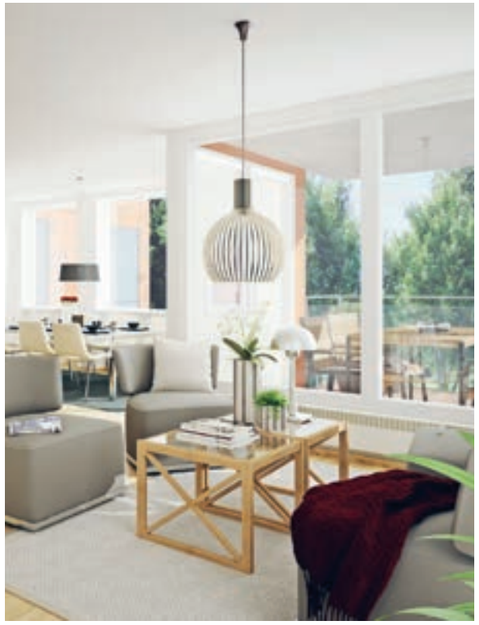

BRF ERIC RUUTHSPARKEN – HÖGANÄS

Nu säljs de sista lägenheterna.

Brf Eric Ruuthsparken ger dig en perfekt blandning av grönskande parkmiljö och stadsliv. Nu finns ett fåtal marklägenheter kvar, alla med stensatt uteplats mot parken och med gott om plats för kvällskaffet. Lägenheterna håller hög standard – i badrummen finns både tvättmaskin och torktumlare, parkettgolv i alla rum och stora fönster med mycket ljusinsläpp. Väljer du en 3:a får du hela 92 kvm och separat gästtoalett.

I Höganäs bor du med havet som granne. Den vackra naturen på Kullahalvön med badplatser i både Kattegatt och Öresund, samt närheten till ett flertal fiskelägen gör Höganäs till en attraktiv boendemiljö i nordvästra Skåne.

Storlek: 2–3 rok
Inflyttning: Våren 2013
Kontakt: 042-36 22 90
sf.hoganas@svenskfast.se

Veidekke är ett norskt företag med en spännande historia. Under våra drygt 10 år i Sverige har vi gått från att vara en liten uppstickare till en modig utmanare av den svenska byggbranschen. Vi var exempelvis först i Sverige med att bygga svanenmärkta flerbostadshus. När städer växer och utvecklas är vi med. Du kommer därför att se mer och mer av oss på intressanta adresser i framtiden.

VEIDEKKE
veidekkebostad.se

DECEMBER

4
Antarktis tur och retur
Föredrag med Samuel Hylander
Entré: Terminskort 100 kr, enstaka föreläsningar 40 kr
Vikens Hemgård, kl. 19.00

5
Öppen Scen
På Eric Ruuth Kulturhus
Läs mer: www.ericruuth.se

6
"När det lider mot jul – igen!"
En julkonsert i jazzens anda med Anna Pauline Andersson. Entré: 80 kr, under 20 år 20 kr. Läs mer: www.hoganas.se
Café Amanda, Höganäs Bibliotek, kl. 19.00

8
Julkonsert
Med Kullabygdens Symfoniorkester och Kyrkokören. Läs mer: www.ericruuth.se
Himmelsfärdskyrkan, Höganäs, kl. 18.00

8–9
Konst i Advent
Ljusfest på Krapperups Konsthall lördag och söndag. Konsert med Brunnby Kyrkokör söndag kl. 16.00 och 16.45.
Läs mer: www.krapperupskonsthall.se

8–16
Julsalong i Hoddan
Vernissage 8 december kl 15.00.
Läs mer: www.lerberget.se
Galleri Hoddan, Lerbergets hamn, alla dagar 15.00-18.00

9
Adventsfirande
Uppdukad julfika med adventsförsäljning
Läs mer: www.kullenshembygdsforening.se
Himmelstorpsgården, kl. 10.00–16.00

Adventsvandring
Läs mer: www.snfkullabygden.n.nu
Samling vid nedre parkeringen vid Himmelstorp, kl. 10.00

Julallsång
Höganäs Dragspelsklubb och Gun Holmerin. Läs mer: www.hoganasdk.se
Höganäs Folkets Park, kl. 15.00–17.00

Julskyltning i Viken
Läs mer: www.vikensbyaforening.se
Sophiamöllan öppen med julmarknad, kl. 14.00–18.00, kl. 15.00 kommer Mölletomten.

Jul i Farhult
Läs mer: www.farhultsbyaforening.se
kl. 15.30

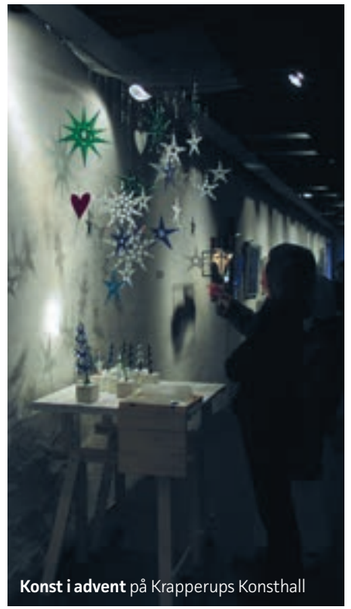
Konst i advent på Krapperups Konsthall

Adventsvandring
Med Luciatåg till Kapellet i Arild
Läs mer: www.arild.se

11
"Sjudande tanke, känsla lågande…"
Författaren och musikern Niklas Törnlund framför ett musikaliskt Strindbergsföredrag. Entré 80 kr, under 20 år 20 kr. Förköp Höganäs Bibliotek
Läs mer: www.hoganas.se
Café Amanda, Höganäs Bibliotek, kl.19.00

13 & 15
Luciakonserter
Med kyrkans körer samt musiker.
Läs mer: www.svenskakyrkan.se/hoganas
Himmelsfärdskyrkan, 13 december kl. 19.00, 15 december kl. 16.00

13
Luciatåg genom Ingelstråde
Läs mer: www.ingelstrade.se

Anna Pauline Andersson på Café Amanda, 6/12.

Vill du synas i vårt kalendarium nästa gång? Hör av dig till: info@kullaliv.se

Inköpsställen i detta nummer

AXEL LARSSON BY BYLANDERS
042-34 01 92 · www.axellarsson.com

BOGRENS TOBAK
042-34 20 76 · www.bogrenstobak.se

BUTIKEN HÖGANÄS
042-33 15 85 · www.butikenhoganas.com

COLORAMA
042-34 10 20 · www.colorama.se

GULDSHOP
042-34 06 23 · www.guldshop.com

HÖGANÄS BOKHANDEL
042-34 01 97 · Köpmansg. 13

HÖGANÄSGRUPPEN
042-34 34 99 · www.hoganasgruppen.se

KITCHEN HOUSE
042-34 30 20 · Köpmansgatan 12 A

KULLABYGDENS BYGGNADSVÅRD
0706-34 64 60 · www.kullabygdensbyggnadsvard.se

KULLALAMM
0733-89 51 42 · www.kullalamm.se

LAURITZ
042-32 93 00 · www.lauritz.com

MAGASIN 36
042-33 15 85 · www.magasin36.com

MINA FINA
042-34 20 50 · Köpmansgatan 12 B

NORÉNS CYKEL & FRITID
042-33 39 73 · www.norenscykel.se

OLDSBERGS OST
042-33 05 05 · www.oldsbergsost.se

ORREFORS KOSTA BODA FACTORY OUTLET
042-34 03 43 · Höganäs Design Outlet

PLISSÉEXPERTEN
070-24 20 143 · www.plisseexperten.se

RESTAURANG BRYGGAN
042-34 03 60 · www.hoganasbrygga.se

SALUHALLEN
042-36 22 30 · www.hoganassaluhall.se

SJÖBUTIKEN
042-34 31 80 · www.sjobutiken.se

Boken ***Här har vi det ljufveligt!*** av Erik Magnusson & Frederic Täckström finns att köpa på: Bogrens Tobak · City Gross · Höganäs bokhandel · Höganäs museum · Ica Skeppet, Nyhamnsläge · Ica Skutan, Brunnby · Slotts- och kafébutiken, Krapperups slott.

Jul hos Holy Moly!
Glittrande stjärnor, glimmande ljuslyktor, fina klappar, julpynt & vackra kransar! Välkomna!
HOLY MOLY lifestyle
Köpmansg. 5a Tel 042-34 00 67
Följ oss på bloggen: http://www.holymolylifestyle.blogspot.se/

Adventskaffe
Kom ut till Skäret och koppla av i julstöket. Alla kakorna och bröden du kan drömma om är uppdukade, ljusen är tända och kaffet stå på spisen.
Välkommen!
Vi håller öppet 30/11 till 16/12, fredag, lördag och söndag mellan kl 11 och 17.
042-346044 www.fl-lundgren.se
Flickorna Lundgren

BRUNNBY BOSTÄLLE GÅRDSBUTIK
Hängmörat nötkött samt kött av utegris och lamm från egen produktion
Glöm inte årets julskinka! Vi har mycket för julbordet.
Ge bort en köttlåda eller presentkort i julklapp!
Öppet: onsd-fred kl 12-18, lörd kl 10-16
V 51 månd-fred kl 12-18, lör kl 10-16
Fr.o.m. 23 dec håller vi stängt och öppnar åter 1 feb.
www.brunnybostalle.se 042-34 66 02, 0707-99 60 03

Julmarknader

14 november–15 december
Jul i Byskolan, Ängelholm
Skånes minsta och mysigaste julmarknad: hemslöjd, konsthantverk, textil, gjutjärn, halm, näver, glas, smycken och massor av tomtar. Ekologiskt kaffe med hembakade julkakor. *Torsdag–söndag 13.00–17.00.*

1 december
Julmarknad i Mölle
Mölle Byförening arrangerar julmarknad. Läs mer: www.molle.se. *Mölle Stationshus och Annexet kl. 12.00–16.00.*

Gammaldags julmarknad i Båstad
Stämningsfull julmarknad med lotterier, halmslöjd, tomtegrotta, musik och dans kring granen. *kl. 12.00–17.00.*

1–2 december
Julmässa på Gunnestorps gård
Efter två vintrar med snöstorm och adventsstorm flyttar julmarknaden på Krapperup till Gunnestorps gård där marknaden kommer att vara inomhus. Kvalitetsprodukter, hantverk, småskaligt tillverkade livsmedel, julgodis, gårdstomte, julmusik och massor av julstämning.
Läs mer: www.rnbenter.se
Gunnestorps gård, kl. 11.00–17.00

7–9 december
Jul på Fredriksdal
Gammaldags äkta julmarknad.
Pyssel för barnen, dans kring granen, mat, musik, sång, tusentals lysande marschaller och massor av julstämning.
Fredag 7 december kl. 13.00–19.00, lördag och söndag 8–9 december, kl. 11.00–18.00.

8 december
Julmarknad Paul Jönska Gården
Inläggningar, sylt, grönkål och hembakat. Och naturligtvis de populära dörrkransarna.
Mer: www.vikensbyaforening.se/pjg.html
Viken, kl. 13.00–15.00

DECEMBER

14
Stadshuslunch för företagare
Mötesforum för företagare, politiker och kommunala tjänstemän.
Anmälan: kommunen@hoganas.se
Läs mer: www.hoganas.se/foretagare
Sessionssalen, Höganäs Stadshus, kl. 12.00

15
Clownen Cito
Cirkuskonster, magi och massor med bus. Entré 30 kr. Förköp på Vikens Bibliotek. Läs mer: www.biblioteksnv.se
Vikens Bibliotek, kl. 11.00

16
Julfest
Läs mer: www.lerberget.se
Lerbergets hamn, kl. 16.00

19
Julkonsert
Med elever från Eric Ruuth Kulturhus
Läs mer: www.ericruuth.se
Himmelsfärdskyrkan, Höganäs, kl. 19.00

25
Jul-Cup
Höganäs BK arrangerar Jul-Cup
Läs mer: www.hoganasbk.se
Höganäs Sportcenter, start kl. 09.00

28
Julkonsert
Höganäs Musikkår
Läs mer: www.svenskakyrkan.se/hoganas
Himmelsfärdskyrkan

31
Nyårsfirande i Höganäs
Läs mer: www.hoganas.se

JANUARI

3–5
Julshow 2013
Höganäs Gymnastikförenings Julshow, med temat "Kalle och chokladfabriken".
Läs mer: www.hoganasgf.se
Höganäs Sportcenter, 3 januari kl. 18.00, 4 januari kl. 18.00, 5 januari kl. 13.00 och 16.00

13
Vinterfåglar i hemmamarker
Läs mer: www.snfkullabygden.n.nu
Samling P-platsen NO Gruvtorget, Höganäs, kl. 09.00

19
Höganäscupen
Läs mer: www.hoganasbk.se
Höganäs Sportcenter

20
Kullabygdens Fest & Bröllopsmässa
Inspiration inför bröllopet och andra festligheter. Läs mer: www.rnbenter.se
Rusthållargården, Arild, kl. 11.00–17.00

24
Svantes Viser
Teater med Peter Harryson och Leif Gellerfalk. Entré: vuxen 230 kr, med scenpass 190 kr.
Läs mer: www.hoganas.riksteatern.se
Tivolihuset, Höganäs, kl. 19.00

26–27
Eurocity Cup
Kullabygdens Damfotbollsförening arrangerar KDFF Eurocity cup.
Läs mer: cup.kdff.se/cup
Höganäs Sportcenter

Crescent Lotta 3-växlar ▸ 5.695 kr
Köp din belysning hos oss!
Tvåhjulsmästarna
Storgatan 61, Höganäs
Tel 042-33 39 73

norenscykel.se

Hos oss hittar du..
• resväskor
• dataväskor
• bags
• ryggsäckar
• väskor
• skor
• plånböcker
• handskar
• mössor
• scarfs
• hattar
• resetillbehör
• skinnkläder
• accessoarer
• skolväskor

Köpmansg. 7G i Höganäs, 042-33 15 50
Storg. 56 i Ängelholm, 0431-104 46

MATEN
ATMOSFÄREN
NATUREN

HAVET
AKTIVITET
AVKOPPLING
STRAND
ARILD
WEEKENDPAKET • KONFERENS • BRÖLLOP
www.strand-arild.se • email: strand.hotell@swipnet.se • Tel: 042-34 61 00

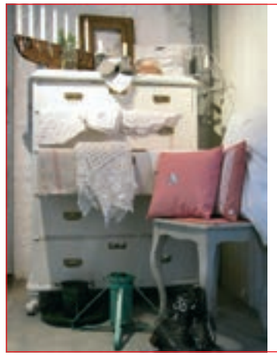
Välkommen till
Charlottes
Julbutik
i Mjöhult
Öppet lördagar kl 10-16
Mjöhultsv. 202 | Allerum
Tel 070-944 30 11
ryssmollagarden.se

Foto Jörgen Schwartzkopf
Butik, gruvbio, gruvhistoria och dinosauriespår, Höganäs historia, keramik, konsthall och galleri, mysiga sommarträdgårdar och mycket mer.
Höganäs Museum
och Konsthall
Polhemsgatan 1, 263 37 Höganäs. Tel 042-34 13 35
Öppet tisdag-söndag 13-17
hoganas.museum@telia.com www.hoganasmuseum.se

Den Sagolika Kullabygden

Karl Johan Nilsson, är författare bosatt i Höganäs.

OM MAN SKULLE BLI TELEPORTERAD till en slumpvis utvald plats, en fullständigt slumpvis utvald plats i universum, skulle man med största sannolikhet inte hamna i nordvästra Skåne. Ute öser regnet ner. Och man skulle absolut inte hamna i Euro-City Höganäs säger jag mig. Nej, statistiskt sett skulle man under sådana förutsättningar, trots tusentals försök, hamna i totalt och evigt beckmörker. Där kunde man tyngdlöst hänga och dumglo. Efter mycket sökande skulle man kanske hitta en svagt lysande punkt. En avlägsen galaxhop. Jag har alltid låtit slumpen förgylla mina tankelekar. Men det är lätt att vara misstänksam mot statistiken. Att rastlöst irra omkring är ju i princip nästan samma sak som att ligga alldeles stilla. Nu vaknar jag till. Det kan vara mycket skrämmande. För när jag ser ut genom fönstret är den ovedersägligen där: Den Sagolika Kullabygden. Jag studerar utsikten från en väl dold punkt inne i rummet. Några tenniskillar går förbi där på andra sidan gatan. Eller om det är tjejer. Hur vet man egentligen vad som är vad? Det spelar inte så stor roll. Jag tittar på dom. Jag hyser fortfarande hopp om att jag genom mina irakiska grannar skall integreras i det svenska samhället. Bara timmar senare rusar jag fram på stadens asfalterade körbanor. Ingenting undgår mig. Jag har till exempel lagt märke till narkomanernas misstänkt stora intresse för blomsterarrangemangen på den trafikerade gågatan. En dag kommer jag att ha pengar. Då kommer jag ha råd att arbeta. Men ska jag verkligen växla in allt i euronäs? Ja. Det är oundvikligt. Det kostar på att skriva. Och nog har jag skrivit alltid! Jag skrev tre duktiga romaner. En dag upptäckte jag till min fasa att jag höll på att bli en duktig svensk författare. Sådana går det tretton på dussinet. Det finns inte längre någon underklass med tänder. Jag vet inte. Det är synd om alla vita, medelålders män som inte kan få allt! Tänk på det! Trösta. Pjåska. Bjussa på dig själv. Jag rör mig ner mot biblioteket och stadens biograf. Söndagsflanörerna kommer mig till mötes. En måndagsmorgon! Jag visste inte att det fanns så många vackra människor i Höganäs. Man känner igen dom på deras utsökta hy. På guldlänkarna ser man dessutom om dom sitter i kommunstyrelsen. Det är ett system av hemliga tecken. Om jag ändå vore entreprenör. Jag skulle kunna ha ett positiv, säger jag mig, det är också ett sätt att försörja sig på. Samma gamla härliga låt om och om igen och en fastkedjad apa ovanpå. Vid höghuset blåser man ofta omkull. Jag ser någon som ser bekant ut. Det är inte ofarligt att vinka. Det tar inte lång tid innan hela kroppen på ett katastrofalt sätt är involverad i rörelsen. Man kan få ett slags anfall. Man är bekymmersfri vad som än händer. Eller har man bara slutat kämpa emot? Intresset för det onormala är bara ett sätt att vidga det normalas domäner. Här är det alltid sommar. Även när löven gulnar och faller ner och regnet piskar i ridåer. Jag går till bokhandeln och beställer konstiga böcker. Skönt att det löste sig det här problemet med växthuseffekten! Det var verkligen på tiden. Ikväll kan du anträda resan mot det vackra hemmet tillsammans med mig. Resan är målet. Låt oss färdas tillsammans. Må 1000 små fåglar sjunga falskt.

En dag kommer jag att ha pengar. Då kommer jag ha råd att arbeta. Men ska jag verkligen växla in allt i euronäs? Ja.

foto: Lars Owesson

Kullalivs vårnummer

Vi hoppar ombord på S/S Valkyrien och följer med Kullabygdens mest erfarne seglare Rolf Andersson till Hornbæk. Vi träffar trädgårdsentusiasterna som skapar sina egna oaser och får veta hur man bär sig åt för att renovera en gammal mölla. Dessutom har vi smakat på den nya mattrenden Raw Food och träffat ännu fler fascinerande personligheter i bygden.

X-Board - lätt, starkt, smart

Tänk dig ett material som är lätt som en plätt, starkt nog att bära en elefant, går att printa på direkt med fotografisk kvalitet och är 100% återvinningsbart; Det finns och det heter X-Board! Ett papperskompositmaterial vars användningsmöjligheter endast fantasin begränsar.

På Mediagården utformar och tillverkar vi displayer, mässmontrar, butiksinredningar och utställningsmaterial i X-Board. I nära samarbete med kreatörer, kommunikatörer och företag. Några aktuella projekt kan du se på www.mediagarden.se. Fler visar vi gärna vid ett besök i vår Grafiska verkstad.

Välkommen in på ett inspirationsmöte och prata möjligheter med oss.

mediagarden.se

Mediagården | Sporthallsvägen 4, Box 114, 263 22 Höganäs | 042 311 08 00 | info@mediagarden.se